DE

VERBORUM APUD PINDARUM CONLOCATIONE.

DISSERTATIO

INAUGURALIS PHILOLOGICA

QUAM

CONSENSU ET AUCTORITATE

AMPLISSIMI PHILOSOPHORUM ORDINIS

IN

ALMA LITTERARUM UNIVERSITATE

FRIDERICA GUILELMA

AD

SUMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES

RITE CAPESSENDOS

DIE XXIII M. NOVEMBRIS A. MDCCCLXVII

H. L. Q. S.

PUBLICE DEFENDET

AUCTOR

PAULUS HARRE

MARCHICUS.

ADVERSARIORUM PARTES SUSCIPIENT

E. SIECKE, PHIL. STUD.
E. NEUENDORFF, PHIL. STUD.
TH. KRAHMER, PHIL. STUD.

BEROLINI

TYPIS EXPRESSIT GUSTAVUS LANGE.

Pindari epinicia carmina quod ab eis qui in antiquis literis subtiliter versati sunt integreque iudicant non magis admirabilia quam ad intellegendum difficilia existimantur ab eo nimirum repetendum est quod lyricus hic fuit poeta et princeps quidem omnium quotquot Graecia tulit lyricorum, quodque ex hoc numero solus est cuius carmina nobis magnam partem integra servata sunt. quamquam non ita arbitrari debemus nullam in dicendo audaciam vel esse vel cogitari posse quae non apud Pindarum, audacissimum poetam, inveniatur: immo in eis quae ad construendam quidem orationem pertinent speciosam fere simplicitatem ostendere solet, quandoquidem quae eius propria vel cum paucis communia esse dicuntur ad eadem plerumque licentiarum genera revocanda sunt. etenim in infinitivis, participiis, appositis denique exsultat huius poetae oratio et sua habet non pauca in casuum ac praepositionum usu et spernit verbum substantivum articuloque semper potest carere et praebet in synthesi quoque insolita nonnulla ut figuram Pindaricam: verumtamen non pauca, quae vel in scaenicorum poetarum licentiam dicendi cadunt, frustra apud hunc quaesiveris. dixi de simplici enuntiato: quid? amplos illos et celebratissimos Pindari verborum ambitus, quas Graeci περιόδους nominant, cuicuimodi tandem esse arbitramur? scilicet ad eas quae ab Isocrate in primis excultae sunt oratorias periodos tantum abest ut hae lyricae accedant ut admodum pauca cum istis communia habeant. nam cum circuitum et quasi orbem verborum, si nonnullas singulares parentheses brevesque relativas enuntiationes exceperis, non ita concludere soleat Pindarus, ut sententiae primariae unam vel etiam plures secundarias inculcet, quoniam

haec ipsa subiuncta enuntiata maximeque ea quibus comparatio, causa, effectus, consilium continentur rarius dumtaxat adhibet: plane et splendide ita plerumque decurrunt eius comprehensiones, appositis, participiis, infinitivis abundantes, ut aut coniunctionibus copulativis et adversativis coniungantur aut ἀσυνδέτως apponantur aut relativo pronomine cum antecedentibus conectantur. quanto autem opere Pindarus a praecedenti aliquo sive vocabulo sive enuntiato relicua omnia pendere noluerit, cum e parataxibus, quas dicimus, creberrimis tum ex inaequali membrorum quae sibi respondent structura cognosci licet. quae cum ita sint, verborum quidem constructio qualis sit saepissime nullo negotio perspicitur, illud crebro non item facile intellegitur quid sibi poeta voluerit lyricorum inlustrissimus. est enim hoc proprium poetarum — etsi ne ab oratoribus quidem syllogismos sed enthymemata audire volumus — ut non menti et rationi enuntiationes proponant sed conscribant carmina quae animo oporteat percipi, adeo ut pulcherrima interdum ea habenda sint quae perversa esse ars logica clamitet. nimirum hoc illud est quod sentiebant veteres et ipse Plato divinus (cf. Phaedr. p. 245 A), cum poetas μαινομένους et μελαγχολικοὺς dicerent insaniam eis divinitus missam tribuentes, idemque effecit ut Aeschylus et quidam alii scripsisse ebrii fabulas crederentur. atque vel maxime hoc etiam in Pindarum cadere plurimumque conferre ut nobis difficilis videatur quis est qui concedere nolit? nam illa quae simplicibus illis τέ et δέ particulis cum antecedentibus verbis conectuntur vel ἀσυνδέτως adiunguntur saepius non facile ad declarandum est qua ratione cum eis quae praegrediuntur cohaereant, causamne an effectum an condicionem an aliud eiusmodi significent. alia aliud subiectum, alia aliud obiectum excipit. comprehensiones vero quae plane alienae videntur aliis inmittuntur. quin illud fit ut totae sententiae verbis non exprimantur, quae ab audientibus ut cognoscantur poeta suo iure postulat. adde huc dicta illa et similia, ipsas denique, ne multis morer, fabulas, quae quo pertineant non raro difficile dictu est: et recte iudicare videbitur Godofredus ille Hermann, cum in opusc. vol. VI

p. 4 eum quoque qui ad interpretandum hunc poetam accedat pennis niti existimet Daedalea ope ceratis.

Verum ne nimis longus sim in enumerandis Pindaricae dictionis virtutibus et difficultatibus tandemque ad id quod mihi propositum est accedam, decantata ista Pindari audacia nulla in re perinde apparet atque in speciosa verborum conlocatione, in qua certe omnium Graecorum maximam sibi licentiam permisit. sed cave confundas τῶν νεωτέρων, qui vocantur, difficilem saepius et admodum contortam vocabulorum structuram cum hac concinna plerumque et apta verborum dispositione, quae, qualis sit poeta Pindarus, non mediocriter declaret. quamobrem cum non sit ea indigna quae uberius paullo tractetur, cum praesertim peccaverint passim viri docti, quaelibet Pindaricae in traiciendis verbis audaciae impertientes: ego ad hanc quaestionem accedere audeo. tres autem sunt res, quantum ego existimare possum, quae maxime pertinent ad verborum conlocationem, vocalitas (graece εὐφωνία), metrum, concinnitatis et convenientiae studium. itaque primum dicendum est de rebus euphonicis, deinde de metricis rebus, tum de generibus quibusdam conlocationum, quae a poeta adhibita sunt, ut oratio concinna poeticaque evaderet. de his omnibus ubi viderimus, ad singulas orationis partes adgrediendum erit.

I.

Ac primum quidem sonorum dignitas, maiestas, suavitas non exiguo momento fuit ad conformandam illam communem Pindari dialectum, de qua G. Hermann exposuit commentatione, quae in opusc. vol. I invenitur, atque Boeckh in tertio de metris Pindari libro p. 291 sq. cf. eiusdem expl. Pind. p. 346. ac ne eaedem quidem in omnibus carminibus verborum formae occurrunt sed, quae erat diversa indoles Doricorum, Lydiorum, Aeolicorum modorum, modo gravitatem magis sonorum, modo suavitatem poeta secutus est. sed haec nihil ad nos, quae ad verborum conlocationem non attineant: illud videndum est

quasnam literas sonosque in pluribus vocabulis, quae aut excipiunt sese aut in insigni loco posita sunt, saepius adhibere Pindarus non dubitet. est profecto ieiuna haec et arida quaestio, verumtamen necessaria. nam quoniam nostrae aures, quae veteribus hominibus aut male aut bene sonuerint, minime recte diiudicare possunt — id quod optime cognosci potest e praeclara Chr. Augusti Lobeck de praeceptis quibusdam grammaticorum euphonicis dissertatione, quae in paralipomenon gram. gr. parte priore extat —: ipsa veterum auctorum scripta diligentius de ea re examinanda sunt, qua in re nescio an inter eos aliqua sit discrepantia. primum autem de similiter incipientibus vocabulis syllabisque, deinde de verbis similiter atque desinunt antecedentia exordientibus, tunc de similiter cadentibus vocibus eorundemque sonorum in arsi adsiduitate agendum mihi videtur.

Principio cum a δ, π, κ, τ, μ literis crebro insequentes syllabas vocesque incohari sinat Pindarus, rarius aut numquam id fieri videmus a ceteris consonantibus, quod partim casu, partim etiam consilio poetae tribuendum est. ac duo quidem consonantes numquam sic repetitae inveniuntur, velut in his Euripideis anapaestis (Hecub. 111) τὰς ποντοπόρους ἔσχε σχεδίας: praeterquam quod est in fr. inc. 47, 4[1]) ὀστέων στεναγμὸν βαρύν fortasse consulto positum. neque magis compositae ζ, ψ, ξ hoc modo redeunt. nam fr. inc. 177 ποτίκολλον ἅτε ξύλον ξύλῳ, ut χερὶ χειρὸς ἑλών, θνατὰ θνατοῖσι πρέπει, φιλέων φιλέοντα, de quibus in tertio capite exponendum est, hic non laudari debent: ad quae accedit quodammodo fr. Scol. I ep. 1

τοιάνδε μελίφρονος ἀρχὰν εὑρόμενον σκολίου
ξυνάορυν ξυναῖς γυναιξίν.

deinde β et γ mediarum haec sola habeo quae laudem (perfacile autem tale aliquid fugere oculos potest) I. V 12s. ὄλβου | βάλλεται. — fr. inc. 112, 3 τράγοι γυναιξί. N. IX. 13 φεῦγε

1) Sequor in numeris indicandis Boeckhii editionem minorem a. 1825.

γάρ atque P. IV 256 γὰρ γένος. X 7 γεύεται γάρ. nec vero adferri debent O. II 10s. ἄγων | γνησίαις. P. IV 121 γηραλέων γλεφάρων. O. XI 3 γέγραπται. γλυκὺ γάρ. XIV 6. P. VIII 85. IV 222s. XI 57.

aspiratarum vero haec exempla in medium veniant. φ illa consonantium iucundissima, quam Quintilianus appellat in inst. orat. libri XII 10, 27ss., occurrit repetita N. IX 27 φόβοις φεύγοντι. fr. inc. 125, 2 φαιδρὸν φάος. O. II 84s. φαρέτρας| φωνάεντα. cf. J. I 44 φθονεραῖσι φέρειν. V 72. VI 22s. — deinceps de χ litera non omittere debeo P. IV 193 χρυσέαν χείρεσσι cf. v. 271. III 55. N. III 66. — θ vero nonnumquam recurrit. nam ut mittam P. VIII 26 ἀέθλοις θρέψαισα καὶ θοαῖς, O. VII 42 est θυσίαν θέμενοι, IX 15 Θέμις θυγάτηρ τε, P. X 48 s. λίθινον θάνατον φέρων. ἐμοὶ δὲ θαυμάσαι | θεῶν τελεσάντων et q. s. J. V 43 autem Boeckh θυμῷ ἐθέλων scribi iubet, cum libri θέλων habeant. cf. J. III 23 σὺν θεῷ θνατόν. nihil addo de eiusmodi repetitione λίθινοι πίθοι. tenendum vero est non tam rara esse ab aspiratis incipientia vocabula, ut non saepius hae literae in uno vel pluribus versibus verba incohent. vide P. IV 180s. O. VII 42s. 39–41, alia.

Tum, ut ad liquidas veniamus, O. XI 13 est πόλιν Λοκρῶν. similiter P. IV 292. N. III 77. J. III 11. IV 21. VII 10. fr. inc. 162. O. II 17 s. — N. III 60 ἀλαλὰν Λυκίων. N. VIII 20 πολλὰ γὰρ πολλᾷ λέλεκται. v. 8. — cf. P. III 25. hoc vero singulare est N. IV 81 Παρίου λίθου λευκοτέραν (στάλαν). — deinceps O. III 36 legimus ἀγῶνα νέμειν, item P. VIII 18. N. I 13. II 4. 12. III 25. 82. X 44. J. I 36. III 12. IV 2. fr. Scol. I 1 et 3. N. VII 87 s. J. IV 4 s. V 4 s. fr. inc. 3, 1 s. N. IX 2 ἀναπεπτάμεναι ξείνων νενίκανται θύραι. sic omnium librorum auctoritate confirmatur O. I 68 λάχναι νιν et, quod tenuius nobis videtur, P. IX 71 καί νυν ἐν Πυθῶνι νιν ἀγαθέᾳ et q. s. cf. βοτάνα τέ νιν N. VI 43. — P. I 43 αἰνῆσαι μενοινῶν. — O. VII 86, alia eiusmodi. — O. VI 87 vero exstat ὕμνον· ὄτρυνον νῦν. P. I 95 et fr. inc. 63 νηλέα νόον. N. V 5 νίκη Νεμεαίου. III 55 s. νόμον· | νύμφευσε. —

sed rho numquam duas deinceps voces incipit, et syllabas quidem eiusdem vocis se excipientes incohat, ut ἀρούραισι, ἀραρότα, γεραίρων, Ῥαρίας, de quo spiritu vide schol. ad Iliad. A 56. λεξικὸν περὶ πνευμάτων p. 242 ed. Valcken. Ammon., secundum quod Boeckh fr. inc. 178 ed. mai. ῥερίφθαι scribit. verum in duobus vocabulis haec sola inveniuntur. O. V, quod carmen non a Pindaro scriptum est, 18 εὐρὺ ῥέοντα, ad quod confer quae de literarum vi ac munere praeclare est Socrates apud Platonem tradens in Cratyl. p. 426 C — 427 C. de industria autem, credo, ingratus sonus in fr. Dithyr. VI quaesitus est, egregie scilicet absonum illum in Cybelae sacris crepitum et strepitum perstringens,

σοὶ μὲν κατάρχειν,
μᾶτερ μεγάλα, πάρα ῥόμβοι κυμβάλων,
ἐν δὲ κεχλάδειν κρόταλα.

et quamquam talia saepius reperimus λιπαρὰ Μαραθών, δουρὶ Περικλυμένου, Ἥρας ὅτ' ἐράσσατο: tamen nescio an in fr. Hyporch. VII quasi ossium fractorum fragorem nobis audire videamur

πολλὰ δ' ἕλκε' ἔμβαλε νωμῶν
τραχὺ ῥόπαλον, τέλος δ' ἀείραις πρὸς στιβαρὰς σπάραξε
πλευράς,
αἰὼν δὲ δι' ὀστέων ἐρραίσθη.

Relicuum est ut de sigmatismo videamus. Lasum constat Hermionium, doctorem Pindari, cum ad sonorum concentum et iucunditatem omnia referret, atque alios complura carmina ἄσιγμα composuisse, e quibus initium hymni in Cererem Hermioniam servatum est. nam ut Athenaei, auctoris nostri, verbis utar, quae posuit in libro XI p. 467 A extr. B ed. Casaub., idemque alii memoriae prodiderunt, οἱ μουσικοί, καθάπερ πολλάκις Ἀριστόξενός φησι, τὸ σίγμα λέγειν παρῃτοῦντο διὰ τὸ σκληρόστομον εἶναι καὶ ἀνεπιτήδειον αὐλῷ. verum Pindarus haec ludicra et poeta indigna arbitrabatur, sicut idem ille Athenaeus tradidit in libro X p. 455 C Πίνδαρος δὲ πρὸς

τὴν ἀσιγμοποιηθεῖσαν ᾠδήν, (ὡς ὁ αὐτός φησι Κλέαρχος) οἱονεὶ γρίφου τινὸς ἐν μελοποιίᾳ προβληθέντος, ὡς πολλῶν τούτῳ προσκρουόντων διὰ τὸ ἀδύνατον εἶναι ἀποσχέσθαι τοῦ σίγμα καὶ διὰ τὸ μὴ δοκιμάζειν ἐποίησε·

Πρὶν μὲν εἷρπε σχοινοτένειά τ'ἀοιδὰ διθυράμβων
Καὶ τὸ σὰν κίβδαλον ἀνθρώποισιν ἀπὸ στομάτων.

(id est fr. Dithyr. V) 'olim aliter (atque Lasum eiusque socios) egisse dithyramborum poetas Pindarus dicit' — sunt Boeckhii verba, ex cuius disputatione expl. P. p. 581 s. haec deprompsi — 'et dicebat in sequentibus haud dubie se antiquos aemulantem velle carmen facere divino spiritu repletum, non istis exilibus artificiis indulgentem.' itaque non modo non exstare apud hunc poetam sigma videmus sed etiam frequentissime concurrere. sic in extremis saepe vocabulis adsiduum est, velut P. II 80 σκευᾶς ἑτέρας ἀβάπτιστός εἰμι, φελλὸς ὣς ὑπὲρ ἕρκος, ἅλμας vel J. III 42 Ἀωσφόρος θαητὸς ὣς ἄστροις ἐν ἄλλοις, et quae sunt alia id genus, de quibus infra dicetur, itemque de hoc concursu ἱκέτας σέθεν, ὕδατος σθένος. ac ne plures quidem in eodem versu a sigma exordientes syllabae rarae sunt, cuius rei haec exempla adferre libet: O. VII 50

πολὺν ὗσε χρυσόν· αὐτὰ δέ σφισιν ὤπασε τέχναν
πᾶσαν et q. s.

O. XIII 114 ἄνα, κούφοισιν ἐκνεῦσαι ποσίν.
N. III 72 ἐν παισὶ νέοισι παῖς, ἐν ἀνδράσιν ἀνήρ, τρίτον
ἐν παλαιτέροισι μέρος.

N. IX 22. — fr. inc. 114, 3. — χαλκέοισι δ'ἐν ἔντεσι, similia saepius. — P. I 54. deinde P. XII 16 συλάσαις Μεδοίσας. J. IV 21 et P. XII 21 σὺν Χάρισιν, alia. tum talia occurunt ἐθελήσω τοῖσιν. — θίγοισα νᾶσος. αἰτέω σε παισίν. καλέσαι Μοισᾶν. καχλάζοισαν δρόσῳ | δωρήσεται (O. VII 25). κελαδῆσαι καὶ σέθεν. εὐτυχήσαις ἢ σὺν εὐδόξοις ἀέθλοις. μακρὰ δισκήσαις ἀκοντίσσαιμι τοσοῦθ' ὅσον ὀργάν. Μοισᾶν δόσιν ἀεθλοφόροις ἀνδράσιν. καλέσαντο σύνεργον. νικάσαντά σε. ῥῆσιν θέσαν. ἔρισαν Ποσειδᾶν J. VII 27 cf. O. V 21, ubi

Ποτειδᾶν scribere licuit, ut est O. XIII 40 ἀμφιάλοισι Ποτειδᾶνος τεθμοῖσιν. solet enim poeta sibilantium concursum dialectico I vitare, de qua re disputat Tycho Mommsen in adnotat. critic. supplem. ad Olymp. p. 122 s. sed nihil erat — ut ex eis quae attuli patere opinor — quod hunc virum de Pindaro non mediocriter meritum offenderet sigmatismus in O. XII 16 εἰ μὴ στάσις ἀντιάνειρα Κνωσίας σ' ἄμερσε πάτρας. at cavit sane quam maxime Pindarus ne a sigma initium caperent se excipientes syllabae praeterquam in uno eodemque vocabulo. legimus enim Σίσυφον, σεῖσαι, σεισίχθονα, σεσεισμένον, σεσιγαμένον, σεσωπαμένον, θαρσήσαις ἀγανοῖσι λόγοις P. IV 101, κατακλύσαισα θήσεις fr. Hyporch. IV 11, αὐδάσαισα, ἐρημώσαισα, νεμεσάσαι, νωμάσοισιν, Μοίσαισι saepius (P. IV 67 Μοίσαισι δώσω), μέσοισι, πάσαισι γὰρ πολίεσι. deinde talia, ut ἀνορούσαισ' ἀλάλαξεν O. VII 37, minime rara sunt. neque haec neglegenda sunt φυλάσσοισιν, δισσαῖσι, βάσσαισι, Συρακόσσαισιν neque λακτίζοισα, ἁρμόζοισα, ἐφίζοισα, καχλάζοισαν, ἀντιάζωσιν, εἰλαπινάζοισιν, neque ζεύξαισα, στάξοισι, τόξοισι, ὑπαντιάξαισα, καρύξαισα, ἀποφλαυρίξαισα, neque θρέψαισα, ψαύσεις, ψεύσομαι, alia id genus. contra in duobus vocabulis raro aliquid eiusmodi accidit apud hunc poetam. nam illa non commemoranda sunt exempla, in quibus impurum, ut cum Italis loquar, alterum s est, veluti N. V 16 s.

ἔλασεν. στάσομαι. οὔ τοι ἅπασα κερδίων
φαίνοισα πρόσωπον.

aut ἔστι σοφώτατον aut νόμισμα σφετέρας: quod genus satis frequentatum est. haec autem magis digna sunt quae adferantur χατίζει. σοφός — δεῖξαν σοφῶν — ἔπαιζεν. | σὺν δὲ κείνῳ — εὐκλεΐξαι | σιγαλόν atque O. I 61 ἀλίκεσσι συμπόταις. fr. inc. 120 vero de coniectura Boeckh πιέσει σ' ἀφανὴς σφυρηλάτοις ἀνάγκαις scripsit, cum libri πιέζει σ' vel πιέζεις habeant. restant exempla, in quibus simplex sigma sic repetitum invenitur, perpauca, de quibus Mommsen l. l. agit, ita tamen ut viro docto non plane adsentiar. nam cum O. VI 5 s. ἐν Πίσα | συνοικιστήρ, N. IX 54 κελαδῆσαι σὺν Χαρίτεσσιν cer-

tissima sint, ob sigmatismum non dubitari debet de versu P. IV 217 ἐκδιδάσκησεν σοφὸν Αἰσονίδαν. deinde esto sane N. XI 9 s. ἀλλὰ σὺν δόξᾳ τέλος | δυωδεκάμηνον περάσαι σὺν ἀτρώτῳ καρδίᾳ conruptum, quod ambigitur, esto J. III 1—18, ubi in v. 17 Λαβδακίδαισι σύννομοι est, spurium — ut Mommsenio quidem videtur —: tamen O. IX 16 ss. egregia prorsus fuit Bergkii emendatio, cum libri ἀρεταῖς ἶ | σόν τε haberent, haec scribentis

θάλλει δ' ἀρεταῖσιν
σόν τε, Κασταλία, παρά
Ἀλφεοῦ τε ῥέεθρον.

postea hoc confirmatum est scholio Ambrosiano, quod haec Mommsenio teste exhibet τὸ σὸν ῥέεθρον καστ. (id est κασταλία) καὶ τὸ τοῦ ἀλφεοῦ. quod autem optimus liber Ambrosianus praebet ἔν τε κασταλία (sine iota) cum gl. supra ἔν τε notata γρ. καὶ ἶσον τε κασταλία, ut est in relicuis libris, quodque Boeckh olim e schol. Vatic. posuit ἔν τε Κασταλίᾳ, id facile librariis tribuerim non satis hic animadvertentibus frequentem apud Pindarum figuram, qua παρὰ praepositio ἀπὸ κοινοῦ est posita. ἀποστροφὴ autem illa pulcra et prorsus Pindarica est. cf. P. IV 89. 175. XI 62. N. VII 86. J. I 55, ut Mommsen iam iudicavit. porro haec adsiduitas σὰν κιβδάλου, quod J. H. Vossio daz schofele san interpretari placuit in comm. ad hymn. in Cererem p. 48, quae tandem est et quanta? nimirum ἀρεταῖσιν σόν τε non uno tenore dicitur nec canebatur sed, cum versus claudatur, tempus inane accedit post ἀρεταῖσιν atque ipsa vox descendit in σι syllaba subsistitque paullulum, ut maiore cum vi in σόν τε attollatur.

Postremo ne vocabula quidem duo subsequentia a simplici sigma ordientia nobis occurrunt sed ita, ut alterum sive utrumque impurum sit, velut σοφῶν στόματ' ἀπείροισιν — ἔν τε γυμνοῖσι σταδίοις σφίσιν ἔν τ' ἀσπιδοδούποισιν — vel ita στεφανώματα σὺν ξανθαῖς χάρισσιν — ξένιον Στρόφιον — ἀλλ' ἐπεὶ τείχει θέσαν ἐν ξυλινῷ | σύγγονοι κόραν, σέλας δ' ἀμφέδραμεν, alia. ex eis autem quae posui iam apparet in

eo quem significavi sigmatismo admittendo severiorem multo fuisse Pindarum quam inlustrissimum quemque ceterorum poetarum. neque enim adsentiar J. H. Vossio l. l. p. 48—50 φρεσὶ σῇσι, quod terdeciens invenit in carminibus Homericis, ob sibilum in φρεσὶν ᾗσιν, itemque alia satis confidenter mutanti: sunt alia quoque id genus apud Homerum quae a Pindaro aliena sunt. cf. Lobeck l. l. paral. p. 15 extr. s. quid? quod Aeschylum cum hoc nomine evolvissem, statim incidi in versus Prom. 407 ss.

στένουσι τὰν σὰν
συνομαιμόνων τε τιμάν, ὁπόσοι τ' ἔποικον ἁγνᾶς
Ἀσίας ἕδος νέμονται, μεγαλοστένοισι σοῖς πήμασι συγ-
κάμνουσι θνατοί.

Euripides vero adeo sigmatismum neglegendum hunc putavit, ut in famoso Medeae v. 476, quem comici poetae iure inriserunt nostrique homines saepius adferunt, dicere auderet

ἔσωσά σ', ὡς ἴσασιν Ἑλλήνων ὅσοι.

vide schol. ad h. v. Eustath. ad Iliad. p. 813, 46. Meineke fr. comic. gr. vol. II 2 p. 626 s.

Satis multa mihi videor verba fecisse de consonantibus, a quibus syllabas ac vocabula rarius incipere siverit Pindarus: nunc ex eis quae mihi in promptu sunt exemplis, in quibus δ, π, κ, τ, μ adsidua sunt, aliqua hoc loco adferam: cui enim bono est omnia coacervare? ac de delta quidem haec in medium veniant Πιερίδες Διός O. XI 96. P. III 11. 12. VIII 20. N. IV 12. X 65. O. V 44. Κρονίδα δὲ P. IV 115. N. VIII 49. X 80. J. I 35. λόχμαισι δὲ δοκεύσαις O. XI 30. I 54. IX 86. XIII 105. fr. Hyporch. VII 3. — N. VIII 48 δὶς δὴ δυοῖν. O. IX 100. N. III 41 ὃς δὲ διδάκτ' ἔχει. O. XIII 115. P. IX 117 οὕτω δ' ἐδίδου. fr. Thren. VIII 3 οἶδεν δὲ διόσδοτον ἀρχάν. deinceps haec spectanda sunt δέξαι δέ O. XIII 29. 32. P. II 30. IV 25. 127. O. VIII 59 τὸ διδάξασθαι δέ τοι. J. IV 11 διὰ δαίμονος. — O. I 42 ποτὶ δῶμα Διός. P. IV 140. N. I 44. 71. VIII 16. J. VII 24. fr. inc. 31. O. IX 92 s. P. III 9 s. X. 39 s. N. IV 37 s. fr. inc. 140, 2 s. — contra π

litera crebro in vocabulis se excipientibus prima est, crebrius certe quam in syllabis, scilicet quia nulla particula, perinde ac τέ, δέ, μέν, καί frequentata, ab hac litera exorditur. est autem O. II 69. XIII 59 ἀπὸ πάμπαν. O. I 74. N. VI 57 παρ ποδί. N. IV 54. IX 49. ὑπὲρ πόντιον fr. inc. 94. 122, 3. — fr. Scol. VIII 2. — O. VI 81 βαρυγδούπῳ πατρί. II 83. XII 10. P. IV 97. N. IV 70. J. IV 3. P. IX 5 ἐκ Παλίου κόλπων ποτέ. VIII 39 (λόγον) ὅνπερ ποτ' Οἰκλέος παῖς ἐν ἑπταπύλοις et q. s. tum ut mittam παρὰ πατρί, ποτὶ πάντα, παῖδα πόθι φρενός et q. s., παθόντες που, ὅν ποτε Πίνδον et q. s., alia, talia, ut dixi, persaepe nobis occurrunt O. I 114 μηκέτι πάπταινε πόρσιον. O. XIII 52 πυκνότατον παλάμαις. P. I 22. III 50. 76. V 49 s. 85. VIII 20. 45. IX 99. XI 36. 43. N. IV 60. V 42. VI 34. VIII 2. X 27. XI 23. 33. J. V 6. 24. 31. O. II 17. P. I 81, III 20. — O. I 70 vero legimus Πισάτα παρὰ πατρός. P. IV 138 παῖ Ποσειδᾶνος Πετραίου. N. V 21 καὶ πέραν πόντοιο πάλλοντ' αἰετοί. 47 ἐσλοῖσι μάρναται περὶ πᾶσα πόλις. fr. Thren. IV ποινὰν παλαιοῦ πένθεος. P. II 72. neglego autem ea, in quibus π impurum est, ut O. VII 70. XIII 44 s. P. I 54. — neque vero haec indigna quae addantur N. IX 78 παῦροι δ' ἐν πόνῳ πιστοί. P. X 31. III 52. atque minime huius literae adsiduitas mira nobis videri debet, quoniam plurima ab ea vocabula ordiuntur. cf. N. IV 53 ss.

— πρὸς Ἰόνιον πόρον.
Παλίου δὲ παρ ποδὶ λατρείαν Ἰαωλκόν
πολεμίᾳ χερὶ προστραπών
Πηλεὺς παρέδωκεν Αἱμόνεσσιν.

Proxima est κ tenuis in syllabis verbisque primis frequentata. principio καὶ particula saepius haec repetitio consonantis efficitur: καὶ Κάδμος O. II 78. 99. P. III 83. IV 298. — J. I 63 πολλάκι καὶ τὸ σεσωπαμένον. deinde O. VII 8 est γλυκὺν καρπόν. XIII 65. VIII 82. P. IX 96. N. II 8. IX 50. fr. inc. 145 οὔτις ἑκὼν κακὸν εὕρετο. cf. fr. inc. 81. tum, ut κατὰ κόλπον, κεῖνος καί non rarum est, ita passim inve-

niuntur talia κελαινώπεσσι Κόλχοισιν P. IV 212. O. II 23. P. 11 in. O. II 82. VI 31. P. VIII 9. N. IV 16. X 6. J. IV 51.— N. IV 80 Καλλικλεῖ κελεύεις. — O. V 16 κινδύνῳ κεκαλυμμένον. P. V 2 κεκραμένον καθαρᾷ· — O. IX 94 vero καὶ καλὸς κάλλιστά τε ῥέξαις. O. VI 56 τὸ καὶ κατεφάμιζεν καλεῖσθαι. J. IV 47 s. fr. Scol. III 3

καὶ Διωνύσοιο καρπῷ καὶ κυλίκεσσιν Ἀθαναίαισι κέντρον.

cf. P. IV 124 s. II 15 s. O. VI 39 s. IX 38 s. fr. inc. 3, 3.

Jam vero tau, cuius adsiduitas minime Graecis iniucunda fuit, sescentiens apud Pindarum syllabas incohat, ut plura enumerare exempla supervacaneum videatur. etenim similiter etiam tres deinceps syllabae non raro incipiunt, velut O. I 66 μετὰ τὸ ταχύποτμον P. XII 13. J. II 9. O. I 115. XII 9. P. II 21. IV 291. J. III 55. IV 56. fr. Scol. III 2. Prosod. I ant. 3. inc. 48, 8. 136, 4. cf. O. I 60 μετὰ τριῶν τέταρτον, J. III 77 τετίμαται τε. atque hic vel maxime cognosci licet, quantam vim formalia vocabula (ut cum philosophis barbare loquar, qui ne satis quidem accurate voces inter formales et materiales dispertiebant: tamen brevitatis causa libenter peccamus usi opportuno nomine) licet igitur cognosci, quantam vim formalia vocabula cum ad ceterarum consonantium concursum tum maxime ad huius tau frequentationem habuerint. quare materialia vocabula non admodum saepe a tau deinceps initium capiunt, velut O. XIII 57 τέμνειν τέλος. XI 76 ἀείδετο δὲ πᾶν τέμενος τερπναῖσι θαλίαις. talia autem crebra sunt τίνι τοῦτο — τοῖσι τέλειον — τοιαίδε τιμαί — ταμίαι τε — βραχύ τι τερπνόν. τὶν δ' ἀδυέπης τε λύρα O. XI 93. — sed non omittere debeo N. VII 104 s. ταὐτὰ δὲ τρὶς τετράκι τ' ἀμπολεῖν | ἀπορία τελέθει, τέκνοισιν et q. s. neque J. I 48

μηλοβότᾳ τ' ἀρότᾳ τ' ὀρνιλόχῳ τε καὶ ὃν πόντος τρέφει.

attamen apud Pindarum non legitur quod perinde a nostro scilicet pulcritudinis iudicio abhorreat ac Sophocli versus Oedip. Tyr. 371 τυφλὸς τά τ' ὦτα τόν τε νοῦν τά τ' ὄμματ' εἶ, non multum ille dissimilis Enniano apud Cornific. ad Herenn.

IV 12, 18 O Tite tute Tati tibi tanta tyranne tulisti.

Secuntur metacismi exempla, quae crebro μέν particula fiunt, ἔλπομαι μέν — τὸ μὲν μέγιστον — μάτροθεν μέν — itemque μή, μοί, μέ vocabulis. praebent quoque libri μή μιν O. X 17. — P. III 45 Καί ῥά μιν Μάγνητι (sed O. I 68 est λάχναι νιν μέλαν), de quibus postea videbimus. adiciam autem haec exempla O. IX 61 σπέρμα μέγιστον. P. IV 75. 145. 167. 278. N. I 42. VI 68. atque illa P. IV 186 παρὰ ματρὶ μένειν. O. VII 94 μιᾷ μοίρᾳ. VIII 5. IX 59. P. XI 52. III 1. 63. N. XI 37. J. V 2. fr. Dithyr. VI 2 Parth. II μᾶτερ μεγάλα. fr. inc. 15. — N. III 77 μεμιγμένον μέλι λευκῷ. — N. I 11 s. μεγάλων δ' ἀέθλων | Μοῖσα μεμνᾶσθαι φιλεῖ. O. VI 21 μαρτυρήσω· μελίφθογγοι δ' ἐπιτρέψοντι Μοῖσαι. — fr. Thren. III vero valde suspectum est, ubi in v. 5 legimus μολπαῖς μάκαρα μέγαν ἀείδοντι. denique addam O. VI 84 ματρομάτωρ ἐμὰ Στυμφαλίς, εὐανθὴς Μετώπα. VII 88. P. II 26.

Quorsum igitur haec tam multa de rebus minutis? quia primum, ut supra dixi, quid bene Pindaro sonare, quid male visum sit, omnino non diiudicare possunt aures nostrae, quippe quae ipsa vernacula lingua ita imbutae sint, ut de sonorum suavitate aliter ac veteres sentiant. sic vel s deinceps vacabula inducere facillime patimur, non item, opinor, facile p literam, praesertim a qua Theotiscae voces genuinae perraro exordiantur. sanxit hoc sentiendi discrimen diversa nationum indoles, longe remota aetas, consuetudo. an dubitamus quin futurum fuerit ut musici modo et concentus veterum nobis, si audiendi data esset facultas, miri et insoliti neque ilico tam pulcri, quam fuerunt certe, viderentur? deinde eorum errorem perstringere volui, si qui cogitent de usurpata a Pindaro alliteratione (quo nomine, ut apud Näkium reperio, Pontanus primus usus est) quae a poesi Graecorum aliena est. a maioribus tamen eorum nihilo minus eam adhibitam esse quondam proverbia cantilenaeque quaedam docent, velut obscaenum illud, de quo Boeckh ad P. III 19 expl. agit,

ἐκκόρει κόρει κορώνην σὺν κόροις τε καὶ κόραις.

Romani autem, de quorum usu A. F. Näke vir acutissimus in museo Rhenan. a. 1829 p. 324—418 uberius et fusius disputat, Romani veteres, in primis scaenici poeta, nou sine magna voluptate in hoc artificio usque eo exsultabant, quoad ei poetae qui se suaque scripta penitus ad Graecorum exempla conformabant, Augusti videlicet aetate alliterationem ut subrusticum quiddam vitaeque communis proprium aspernari coeperunt. Pindarum vero dico alliterationem habere nullam, vel dicam eum nullam de industria adhibuisse. sive enim alliterationem proprie eam intellegimus, e qua quasi ex fonte cetera eiusmodi manarunt, si similes orationis partes simili etiam litera adumbrantur et quasi devinciuntur hoc pacto felix faustumque, puro pioque, kind und kegel, mit herz und hand, de quibus in prooemio libri de Theotiscis iuris antiquitatibus scripti p. 6 ss. Jacobus Grimm praeclare et copiosissime exposuit: non memini equidem me tale aliquid apud hunc poetam legere, quod ad illum usum sit appositum. sive eam definitionem nimis angustam rati omnem hac certe condicione adstrictam esse volumus alliterationem, ut, cum graviora reddat vocabula, illa etiam a maioribus nostris liedstäbe dicta, in primariis sententiae vocibus alliteratio fiat et in primariis quidem earum syllabis, metro quoque insignibus, denique ut facilline animis hoc artificium percipiatur: vidimus modo Pindarum non solum a compositarum duarumque consonantium in primis verbis adsiduitate abhorrere verum etiam ceterarum literarum, quae magis sentiatur, iterationem quam maxime vitare. atqui ista δ, π, κ, τ, μ literarum adsiduitas formalibus, ut dixi p. 12, praecipue vocabulis fit id est particulis, praepositionibus, articulo, pronominibus. relicua autem sic insignita materialia vocabula aut in diversis enuntiatis posita sunt, ut nihil inter se commune habeant, aut versuum clausula dirimuntur aut a debili syllaba ordiuntur. restant perpauca exempla, in quibus, si essent Graeci alliteratione delectati, eam statueremus. sed quoniam harum ipsarum consonantium repetitionem non offendebant Graeci tritaque habebant οὕτω δ' ἐδίδου, ἀπὸ πάμπαν, ἑκὼν κακόν, ἦτοι τό τε,

μή με, quotus quisque eorum in his paucis exemplis sentire et percipere eiusmodi aliquid potuit, quod nos vocamus alliterationem? neque magis profecto quisquam audit (quod solo oculorum obtutu observatur) eandem literam duos, tres, quattuor deinceps versus incipientem. percipi hoc potest in minutis versiculis ab arsi incipientibus, non in Pindaricis plerumque longissimis ipsaque longitudine imparibus, quorum alius aliam compositionem habeat. quapropter eo magis insipientis est versus pari initio praeditos e Pindaro coacervare quo minus verendum est ne quis ab hoc poeta rationem Eddici fornyrdalag vel caldorum drôttkvædi minus artificiosi non alienam existimet[2]).

Ac ne vocales quidem deinceps vocabula inducentes spectandae videntur, quoniam in clausa, ut aiunt, syllaba cum sequenti consonante alium sonum efficiunt, nisi forte eadem consonans redit ut O. VIII 9 ἐπ' Ἀλφεῷ ἄλσος. P. III 57 δι' ἀμφοῖν ἀμπνοάν. N. VI 14. (sed aliena sunt N. XI 37. P. IV 34. N. VII 42. O. XII 11 s.) atque O. II 84 ἔνδον ἐντί, P. III 94 ἕδραις ἕδνα τε, quae omnia non magis casu tribuenda sunt quam hoc O. XI 50 πάγον Κρόνου π ρ ο σ εφθέγξατο· π ρ ό σ θε γάρ et q. s. sin autem apertam syllabam vocales, longae praecipue et diphthongi, efficiunt, parum hoc interesse existimo utrum incipiant vocabulum (quod fit interdum casu) an in media voce positae sint: hoc interest ut in arsi, quam θέσιν veteres vocabant, reperiantur, quo facilius auribus percipiantur, qua de re infra exponam.

Alter locus est de concursione earundem consonantium, sonorum, syllabarum in exitu et initio verborum facta. atque σ quidem literarum concursum ab Homero omnibusque quotquot

---

[2]) F. D. Gräter in scholis de regio modo (drôttkvædi) bardorum et scaldorum habitis, quas Theotiscis actis inseruit quae inscripsit Idunna et Hermode, Vratislav. 1812 n. 47 p. 185—8 atque in Ersch. et Grub. encycl. s. v. assonanz vol. VI p. 128 hunc regium modum apud Homerum invenisse sibi visus est. idem cum in Hebraeorum carminibus simile aliquid repperisset, poetarum Hebraeorum artem, quae diu tenebris offusa latuisset, principem se hac ratione inlustrasse gloriabatur.

teretes aures habuerint poetis vitatum esse, ubi fieri potuerit, non recte videtur J. H. Voss ad H. h. in Cerer. p. 48 contendere, siquidem saepe talia occurrunt μάρτυρες σοφώτατοι O. I 34. V 16. 19. VI 68. VIII 16. 46. XI 74 s. XII 16. XIII 61. — ὕδατος σθένος O. IX 51. P. IV 144. — Ἡρακλέης σκύταλον O. IX 30. — ἔχοντες σπέρμα O. VII 48. XI 97. — Ἡρακλέος σταλᾶν O. III 44, 18. — ἀναμείναις στράταρχον P. VI 31. II 87. — J. V 37 ἐν ῥινῷ λέοντος στάντα κελήσατο νεκταρέαις σπονδαῖσιν ἄρξαι cf. Χάρις ζωθάλμιος. Διὸς ξενίου. quamquam amasse poetam talia, ut ait Mommsen in adnot. ad Ol. p. 157, ubi haec breviter perstringit, quis potest nostrum adfirmare? deinde ἐκ ante κ positum invenitur P. XII 20 ἐκ καρπαλιμᾶν: quod Mommsen l. l. exemplum profert ἐκ Κρόνου non repperi. contra in ρ litera, etiamsi πάρ, ὑπέρ Pindaro frequentata sunt, talis concursus non animadvertitur. verum in ny frequentissimus est. O. II 66 ἄδακρυν νέμονται. O. III 34. V 8. VI 10. 87. VII 18. 27. 33. 57. VIII 16. IX 75. XIII 98. at vero Boeckhio, licet summa me in virum admirabilem pietas teneat, illud dare non ausim, quod in not. crit. p. 401 ea de causa semper νίν post vocabulum in ny literam desinens scribendum putavit, quod cum sonus labialis velut in Ἰστρίαμ μιν esset ingratissimus, literae ny autem iucundissimus, haud dubium esset Pindarum acutissimarum aurium poetam praetulisse Ἰστρίαν νιν. est sane νίν scribendum semper[3]): verum si cui Ἰστρίαμμιν non magis masculum et austerum, Pindaricum denique videtur

[3]) Neque enim vereor ne non iure suo Mommsen Doricum νίν semper scribendum curaverit, qua de re iam G. Hermann in opusc. I p. 257 cogitaverat. neque enim pro diversa modorum numerorumque indole alteram praeferebat formam poeta (cf. Boeckh. not. crit. p. 402) neque eandem semper in unoquoque carmine servabat neque soni suavitate commotus — ut exemplorum conlatio docet — modo epicam modo Doricam probabat. optimi autem libri postea conlati persaepe νίν praebent, ubi Boeckhii libri μίν dabant, quode T. Mommsen accuratissime exposuit in Jahn. annal. vol. 83 a. 1861 p. 44—47. sin vero plus apud nos librorum auctoritas valet, semper μίν, quando optimi libri id praebent, scribendum est, non modo haec modo illa forma eligenda existimationem aliquam de sonorum suavitate secutis.

quam Ἰστρίαννιν neque Πυθῶνί μιν pulcrius quam Πυθῶνί νιν: at ingratissimus iste sonus labialis minime poetae esse potuit quippe quo sono nihil frequentius apud eum occurrat, ita ut sescenta exempla enumerare possimus inde ab ἄριστομ μέν, δρέπωμ μέν, τὸμ μέν, Λᾷομ μόριμος orsi. quid? quod ne hoc quidem obscaenum fuit, quando aliud quoque my praecedit, velut σχεθέμεμ μεγάλᾳ P. IV 75. 145. 167 ἄμμιμ μάρτυς. 278 τιμὰμ μεγίσταμ πράγματι. fr. Thren. VIII 2 οἶδεμ μὲμ βιότου τελευτάν. I, 1. N. III 43, alia multa. — neque neglegere hoc loco volo quae T. Mommsen ad O. XIV 20 (σεῦ Ϝέκατι) adnot. p. 202 posuit: 'hunc sonum, inquit, Pindaro acceptum fuisse existimo. cf. P. II 42 ἄνευ Ϝοι. J. III 59 εὖ Ϝείπῃ. fortasse εὖ Ϝοῖδα N. IV 43. εὐϜαχέα, εὐϜεργέταν etc. οὗ Ϝοι P. II 83. σεῦ Ϝένεκα Hom. Jl. Γ 206 cf. Ζ 356.' (in utroque versu Bekker ἕνεκα scribit).

Deinde plures literae quae vocabuli alicuius extremae sunt, eaedem insequentis verbi primae inveniuntur. P. II 80 ὑπὲρ ἕρκος. N. III 23 σεμνὸν ἐπεστί τι. N. VIII 56 εὐδαιμονίαν ἅπασαν ἀνελόμενον. O. VI 16 εἶπεν ἐν Θήβαισι. P. III 68. sed hoc alienum est N. VII 14 ἔσοπτρον ἴσαμ εν ἑνὶ σὺν τρόπῳ. O. VI 74 ss. vero exstat

μῶμος ἐξ ἄλλων κρέμαται φθονεόντων
τοῖς οἷς ποτὲ πρώτοις περὶ δωδέκατον δρόμον
ἐλαυνόντεσσιν αἰδοία ποτιστάζει Χάρις εὐκλέα μορφάν,

quod homoeoteleuton Hermanno molestissimum, elegantissimum Boeckhio videbatur. contra P. VIII 38 s. pronuntiandum est λόγομ φέρεις | τὸν ὅμπερ ποτ' Ὀϊκλέος παῖς et q. s., item P. XI 5. deinde est P. X 64 Θώρακος ὅσπερ. VIII 53. 18 Ἀπόλλωνος ὃς εὐμενεῖ νόῳ. O. II 99 vero

Καὶ κεῖνος ὅσα χάρματ' ἄλλοις ἔθηκεν.

itemque in Aeolico carmine P. V 43

μακαριος, ος ἔχεις,

quod nobis perquam insuave videtur. nam haec propter metrum non admodum ingrata sunt N. VI 13 παῖς ἐναγώνιος ὃς ταύταν et q. s. fr. Thren. VIII ὄλβιος ὅστις ἰδών. tum legimus

O. IV 22 χαλκέοισι δ' ἐν ἔντεσι. VII 12. XIII 20. — O. VII 63 γαῖαν ἀνθρώποισι.

Jam vero ut ad vocales veniamus, diphthongos eodem modo concurrere interdum videmus. fr. Jsth. IV 3 Ὕλλου τε καὶ Αἰγιμίου. fr. Thren. II 3 λείπεται αἰῶνος. fr. Paean. X 1 ἔμμεναι ᾇ τ' ὀλίγον. cf. P. VI 18 Κρισαίαισιν ἐν πτυχαῖς. sed in O. XIV 2 λαχοῖσαι αἵτε ναίετε hiatus intolerabilis videtur. Boeckh de metr. P. p. 102. Westphal II, 2 p. 313.

deinceps fr. inc. 72 est ὢ πόποι οἷ' ἀπατᾶται. P. IV 97 οὔτι που οὗτος Ἀπόλλων. adde P. IX 81 διφρηλάτα Ἀμφιτρύωνος. P. I in. καὶ ἰοπλοκάμων. J. III 86. fr. Dithyr. IV 1. — quodsi consonans interposita est, frequenter eaedem vocales et diphthongi, id est quae ad austeram Pindari μεγαλοφωνίαν conveniant, componuntur. praecipue autem hoc in αι diphthongo accidit. O. X 6 τέλλεται καὶ πιστόν. XII 1 λίσσομαι, παῖ Ζηνός. J. V 45. VI 39. P. VIII 6 s. ἔρξαι τε καὶ παθεῖν ὁμῶς | ἐπίστασαι καιρῷ σὺν ἀτρεκεῖ. P. I 57. fr. Thren. X 2. — P. III 38 ἐπεὶ τείχει. P. I 82. IX 70. — πίθεο μοι ποινὰν τεθρίππων P. I 59. O. VI 49. I 65. ἀθάνατοί ϝοι πάλιν, ut crebrius. — φίλα μᾶτερ P. VIII 98. — ἐγὼ νώτῳ μεθέπων N. VI 59. tum talia occurrunt εὐανθέα δ' ἀναβάσομαι — ἐμὲ δ' ἐπὶ ταχυτάτων — ἕκατι λιπαράμπυκος — ἔρνος ὁπότ' οἰχθέντος.

Postremo hoc loco enumero quae in similiter cadentium verborum numero locare debui O. II 88 Διὸς πρὸς ὄρνιχα θεῖον. P. IV 286 καιρὸς πρὸς ἀνθρώπων. 297 ἀπαθὴς δ' αὐτὸς πρὸς ἀστῶν. nec minus hoc insuave est nostro iudicio fr. Thren. VIII 2 οἶδεμ μὲμ βιότου τελευτάν. omitto alia id genus.

Nunc adgrediamur, si placet, ad similiter desinentia vocabula eorundemque sonorum in arsi adsiduitatem. atque ut a consonantibus ordiamur, per se patet voces in rho liquidam deinceps cadentes non crebro inveniri, quia et raro haec litera vocabula claudit et talem rhotacismum Elei scilicet homines et Carystii et posterioris aetatis Lacones probaverunt, non autem hic summus poeta. est autem P. I 69 ἁγητὴρ ἀνήρ. fr. Paean.

X 2 ἀνὴρ ὑπὲρ ἀνδρός. O. VII 70 s. ἀκτίνων πατήρ, | πῦρ πνεόντων ἀρχὸς ἵππων. cf. O. I 57 ἄν οἱ πατὴρ ὑπερκρέμασε (Bergk ὕπερ | κρέμασε). contra sigma et magis etiam ny vel maxime in exitu vocabulorum frequentantur. tamen Pindarica exempla non prorsus accedunt aut ad Sophocli versus φονεὺς ὢν τοῦδε τἀνδρὸς ἐμφανῶς | λῃστής τ' ἐναργὴς τῆς ἐμῆς τυραννίδος aut ad haec Demostheni verba οὐχ ὅλης οὔσης ἱερᾶς τῆς ἀκροπόλεως ταύτης aut ad cetera, qaae laudat Lobeck l. l. paral. p. 16 s. inveniuntur autem ubique talia σκευᾶς ἑτέρας ἀβάπτιστός εἰμι, φελλὸς ὢς ὑπὲρ ἕρκος, ἅλμας P. II 80. VIII 26. N. III 22 s. I 44—47. J. III 42. — ος vero crebro vicina vocabula terminat aut ita ut in thesi positum sit O. I 8. 55. 71. 84. — O. II. 38 s. cf. X 7 s. XIV 7. P. X 27. — P. VI 10 ss.

τὸν οὔτε χειμέριος ὄμβρος ἐπακτὸς ἐλθὼν
ἐριβρόμου νεφέλας
στρατὸς ἀμείλιχος οὔτ' ἄνεμος ἐς μυχούς
ἁλὸς ἄξοισι παμφόρῳ χεράδι
τυπτόμενον,

ubi nescio an de industria hanc asperitatem non vitaverit poeta. — aut in arsi hoc -ος occurrit, ut N. VII 19. P. II 87. III 34. V 114 — III 10 ss.

τόξοισιν ὑπ' Ἀρτέμιδος
εἰς Ἀΐδα δόμον ἐν θαλάμῳ κατέβα τέχναις Ἀπόλλωνος. χόλος
δ' οὐκ ἀλίθιος
γίνεται παίδων Διός. ἃ δέ et q. s. —

aut in arsi et thesi hoc fit, quod in universo hoc genere frequentatissimum est. P. II 46 s. ἐκ δ' ἐγένοντο στρατὸς | θαυμαστός. N. V 23. O. I 106. IX 44 s. Διὸς ἄλκιμος | υἱὸς σταθμᾶτο ζάθεον ἄλσος. — recurrit vero -δος P. II 7 ποταμίας ἕδος Ἀρτέμιδος, ἃς et q. s. — deinde -ες et -ας passim redeunt, quamquam rarius quam -ος. O. VIII 2. VI 77 s. μάτρωες ἄνδρες | ναιετάοντες. N. IX 14 παῖδες βιασθέντες λύᾳ. — fr. inc. 144, 1. — O. I 79 s. ἐπεὶ τρεῖς τε καὶ δέκ' ἄνδρας ὀλέσαις | μναστῆρας ἀναβάλλεται γάμον. —

N. VII 90 Γίγαντας ὃς ἐδάμασας εὐτυχῶς. P. III 94. — N. X 76 τίς δὴ λύσις. — sin longa vocalis vel diphthongus cum sigma crebrius in exitu verborum invenitur, minor auribus nostris quam eis quae attuli exemplis offensio paratur. sunt autem haec usitatissima συμφορᾶς οἰκτρᾶς — ὑμετέραις τύχαις. ἐν ταῖς ἱεραῖς Ἀθάναις. ἀνορέαις ὑπερτάταις ἐπέβα παῖς Ἀριστοφάνεος N. III 20. O. IV 13 ss. εἴη λοιπαῖς εὐχαῖς. ἐπεί νιν αἰνέω μάλα μέν | τροφαῖς ἑτοῖμον ἵππων | χαίροντά τε ξενίαις πανδόκοις. — τοῖς ἀγαθοῖς. πραῢς ἀστοῖς οὐ φθονέων ἀγαθοῖς, ξείνοις δὲ θαυμαστὸς πατήρ: etsi saepius, credo, poeta dicit αἱμακουρίαις ἀγλααῖσι, μειλιχίοισι λόγοις. — denique διδύμους υἱούς P. IV 178. O. V 12. J. II 45. — O. V 5. P. IV 149. X 69, cet.

Jam, ut ad ny transeamus, id valde dolendum est quod nequaquam certo scimus, quomodo veteres homines vocabula pronuntiarint. nam cum nos idem semper in extremis vocibus ny legamus, interdum libri et frequenter tituli talia habent: αιθερ μεμ φσυχας υπεδεχσατο (a. 432). — ιερωγ χρεματων — τολλογον — τωσσυμπαντων (a.circit. 460) εστελει (pro εσστελει i. e. ἐν στήλῃ). neque id in eis solum apparet quae artissime cohaereant, sed dicitur vel τῷ δημοσίῳ τῶν Ἀθηναίωμ Μεθωναῖοι ὀφείλοντες. atqui primum non crediderim id quod proprie ny erat semper ut clarum μ et γ et λ et σ sonuisse sed obscuratum quodammodo sonum in sermone quidem cotidiano fuisse, deinde haud scio an lyrici inprimis poetae in eis maxime carminibus quae non celeri ἀγωγῇ, ut aiunt, citabantur sed sedate et cum gravitate canebantur, sonum magis distinctum magisque ad ny genuinum accedentem praetulerint, velut Romani poetae s et m literas finales servarunt, quae, cum Latina verba barytona essent, in vulgi sermone iamdudum fere obliteratae erant. apud Pindarum igitur hanc quam nos dicimus assimilationem angustioribus finibus circumscriptam fuisse puto, sed numquam nihil interfuisse quae consonans ny literam sequeretur: quare eo minus molesta eius fuit nimia in extremis vocibus adsiduitas, hoc pacto λάχναι νιμ μέλαγ γένειον ἔρε-

φον | ἑτοῖμον ἀνεφρόντισεγ γάμον. vide O. I 110 s. II 7. 53 s. XIII 46. P. I 68. XI 58, alia multa. — ον autem persaepe redit O. I 59 s. ἔχει δ' ἀπάλαμομ βίον τοῦτον ἐμπεδόμοχθον | μετὰ τριῶν τέταρτομ πόνον. — ἔπορον ἔξοχον αἶσαν. — θυμὸν τεόν J. VI 2. P. V 35. VI 54. — O. XI 22. — O. VI 59 δμ πρόγονογ καὶ τοξοφόρον Δάλου θεοδμάτας σκοπόν. VII 59 s. 74 s. — τον fr. inc. 122. — νον O. VI 87. tum - ιν redit J. V 72, I 43. cf. P. IV 109. — σεν P. I 54 — ᾶν O. XIII 90. at nulla magis frequentata est quam — ων terminatio. P. I 80. fr. Parth. II ὦ Πάν, Ἀρκαδίας μεδέωγ καὶ σεμνῶν ἀδύτωμ φύλαξ. O. X in. ἔστιν ἀνθρώποις ἀνέμων ὅτε πλεῖστα | χρῆσις, ἔστιν δ' οὐρανίων ὑδάτων | ὀμβρίωμ παίδων νεφέλας. v. 15. — O. VI 19 οὔτε δύσηρις ἐὼν οὔδ' ὦμ φιλόνεικος ἄγαν. — tum ᾱν crebra est. τᾶγ κλεινᾶς Συρακοσσᾶν. — Θηβᾶν ἀπὸ Καδμεϊᾶμ μορφᾶμ βραχὺς ψυχὰν ἄκαμπτος. — μάλιστα μὲγ Κρονίδαν | βαρυόπαν στεροπᾶν κεραυνῶν τε πρύτανιν P. VI 23. denique adfero P. III 16 οὐκ ἔμειν' ἐλθεῖν τράπεζαν νυμφίαν.

Venio nunc ad longas vocales diphthongosque, quae in extremis vocabulis itemque in arsi adsiduae reperiuntur (cf. p. 15). de brevibus enim illud posuisse satis habeo rarius accidere, ut eaedem deinceps duo vocabula claudant, nedum tria. itaque talia a Pindaro prorsus abhorrent qualis est Lucretii versus IV 517

prava cubantia prona supina atque absona tecta.

sed quoniam Pindarus, si quisquam, orationis splendorem et quasi maiestatem sequebatur (cf. Dionys. de comp. verb. c. 22), ut quaeque vocalis maximam habebat gravitatem et convenientiam quandam, ita saepissime a poeta abhibebatur, dico α, αι, ᾳ, ᾳι. atqui etiam in harum usu modum tenebat poeta — quae inerat in eo pulcritudinis species — ut vitium vitaret, quem grammatici πλατειασμὸν dicebant. nec minus frequenter occurrit ῳ et οι diphthongorum adsiduitas, paullo rarius ει et ου, multo rarius η et υ vocalium. ι vero tenuior videbatur quam ut in austeram hanc orationem quadraret. priusquam vero ex

tanta frequentia pauca, ut par est, exempla proferam, monendum videtur ne quis nostram pronuntiandi rationem secutus consonantias, ut ita dicam, statuat, quae non fuerunt consonantiae. velut in N. IX 49 μαλθακᾷ νικαφορίᾳ σὺν ἀοιδᾷ. θαρσαλέα δὲ παρὰ κρατῆρα φωνὰ γίνεται discrimen intercedit inter ᾰ, ᾱ, ᾳ, cuius diphthongi iota Pindari certe aetate non prorsus obliteratum erat. similiter in O. VI 8 ἴστω γὰρ ἐν τούτῳ πεδίλῳ δαιμόνιον πόδ' ἔχων aliter ω, aliter ῳ sonabat, ut de P. I 87 nihil dicam εἴ τι καὶ φλαῦρον παραιθύσσει, μέγα τοι φέρεται, ubi ι maxime frequentatum est, sed εϊ et αϊ diversa sunt. quam multa autem alia vocalium discrimina ignoramus, quae ne coniectura quidem adsequi possumus. Boeckh quidem in commentatione de crisi Pindarica scripta, quae inest in actis academiae Boruss. a. 1822 (Berolin. 1825), vocalem quae esset in Dorico genetivo plurali, verbi causa in τᾶν ἀοιδᾶν, proprius accedere contendit ad eam quae esset in Anglico vocabulo 'all'. — incidimus autem frequenter, ut dixi, in talia ἐχθρὰ σοφία. ματρομάτωρ ἐμὰ Στυμφαλὶς εὐανθὴς Μετώπα O. VI 84. cf. -ᾶς et -ᾶν (p. 21). — ὄσσᾳ βοᾷ. Ἀπολλωνίᾳ τετείχισται νάπᾳ P. VI 9. P. IV 10 ἑβδόμᾳ καὶ σὺν δεκάτᾳ γενεᾷ Θήραιον, Αἰήτα — λύραι μόλπαι τε. ἀπεσκίμφθαι δύ' ἄγκυραι. etiam hoc modo ἀγλαΐζεται δὲ καί O. I 14. VI 17. IV 26. IX 87. P. VIII 6. fr. inc. 139, 3. 182 d (ed. Schneidew.) cf. O. XIII 48. 69. 90. — δίδυμαι γὰρ ἔσαν ζωαί, κυλινδέσκοντο δὲ κραιπνότεραι P. IV 209. O. IX 38. P. II 50. J. I 17 διφρηλάται Λακεδαίμονι καὶ Θήβαις ἐτέκνωθεν. P. I 41 s. — βάλλω, ῥαίνω δὲ καὶ ὕμνῳ. προφατεύσω δ' ἐγώ fr. inc. 15. cf. P. X 53 et -ων p. 21. — βωμῷ τε μαντείῳ. ἔνθα δευτέρῳ χρόνῳ O. I 93. 101. IX 95. P. V 57. — ὑμέτεροι πρόγονοι. Ἰσθμοῖ τε κοιναὶ χάριτες O. II 50. ἀφίκοντο δέ οἱ ξένοι O. IX 67. P. V 12. N. I 23. fr. inc. 182 d (ed. Schneidew.) O. III 4 Μοῖσα δ' οὕτω ποι παρέστα μοι. O. I 113. P. III 18. fr. Dithyr. IV ὦ ταὶ λιπαραὶ καὶ ἰοστέφανοι καὶ ἀοίδιμοι. — ἐπεὶ Ποσειδάνιον O. XI 26. J. II 14. P. IV 245 ὅς πάχει μάκει τε πεντηκόντορον ναῦν

κράτει cf. P. I. 67. — ἀρχομένου δ' ἔργου. Παρίου λίθου. fr. Hymn. IV τοῦ θεοῦ | ἄκουσε Κάδμος μουσικὰν ὀρθὰν ἐπιδεικνυμένου. — ἀδυμελῆ κελαδήσω O. X 14. P. IV 64. P. V 49 ἦλθες ἤδη Λιβύας. IV 157. — πολὺν ὗσε χρυσόν O. VII 50. — Ἰαπετιονίδος φύτλας O. IX 55. N. V. 39.

Saepe autem eadem vocalis in duobus arsibus propter positis occurrit, maxime in uno vocabulo P. VI 18 Κρισαίαισιν. VIII 65 ὤπασας· οἴκοι δέ (cf. O. XIII 75 ἀνὰ βωμῷ θεᾶς). N. II 6 ὀφείλει δ' ἔτι. O. XIII 102 ἦλθες ἤδη Λιβύας, alia multa.

Ac ne illud quidem praetereundum est, siquidem ab homoetoleutis ad arsim transiit oratio, quod casu interdum accidit ut in arsi consonantiae admodum nobis ingratae inveniantur. P. III 19 ἑσπερίαις ὑποκουρίζεσθ' ἀοιδαῖς. I 20. II 91 ἐνέπαξαν ἕλκος ὀδυναρὸν ἑᾷ πρόσθε καρδίᾳ. I 91 ὥσπερ κυβερνάτας. sed absit umbratilis et putida existimatio. neque in caesura quae locata sunt verba maximam semper vim et gravitatem habent, quandoquidem καί et similia non raro hoc loco inveniuntur. J. V 23 καὶ πέραν Νείλοιο παγᾶν καὶ δι' Ὑπερβορέους. O XIII 109. fr. Parth. 9. — O. VI 25. P. VIII 99. N. VI 64. Prosod. III 3. cf. p. 22. — N. IX 44 ἐκ πόνων δ' οἳ σὺν νεότατι γένωνται, σύν τε δίκᾳ. O. VI 19 οὔτε δύσηρις ἐὼν οὔτ' ὦν φιλόνεικος ἄγαν. I 111. P. IV 40 ἑσπέρας ὑγρῷ πελάγει σπομέναν. ἦ μάν νιν ὤτρυνον θαμά, alia passim. neque enim eae consonantiae, quae maxime insignes sunt, licet plerumque in vocabulis similiter cadentibus, graece ὁμοιοπτώτοις, appareant, omnino apud Pindarum eiusmodi finibus circumscribi possunt, quibus Carolus Lachmann ad Propert. p. 22—24. 409 Romanorum usum in hemistichiis pentametri terminavit.

Enumeravi consonantes vocales sonos, quae in extremis vocibus atque in arsi a Pindaro frequentantur: videamus nunc qua arte his similibus sonis ita usus sit poeta, ut non modo non aurium offensio pareretur, sed summa etiam delectatio redundaret. perbene enim Guilelmus Grimm in commentario,

qui 'zur geschichte des reims' inscribitur et in actis acad. Boruss. a. 1851 (Berol. 1852) reperitur, ubi exemplis plus sescentis ex veteribus Romanorum inde a Lucretio poetis summo cum studio p. 627—654 conlectis demonstravit, quam falso Leonini qui vocantur versus ad Leonis cuiusdam inventum revocarentur et quanto opere haec homoeoteleuta, cum moderatione et arte ab optimo quoque poeta adhibita, Romanis auribus non ingrata fuissent: Guilelmus igitur Grimm perbene p. 679 explanavit plenioribus antiquorum verborum terminationibus saepe ultro factum esse ut evaderent istae consonantiae, quae nisi summa cum difficultate ne vitari quidem potuissent. probe autem eas perceptas esse et permulsisse nimirum aures adeo ut non modo non admitterentur sed etiam adiuvarentur, numquam vero operose adsciscerentur. quare cum etiam moderatius dumtaxat adhiberentur, neque a poeta neque ab audientibus aegre eas latas esse atque hoc eo minus quod in una plerumque syllaba ac raro in verborum primaria apparuissent, ut nimis eis indulgere poetae prohiberentur. haec, quae de Romanis posuit vir doctissimus, plane etiam in Graecos et Pindarum cadunt: neque mediocriter credo plenas illas et canoras vocum terminationes adiuvisse, ut ea quae audaciore verborum conlocatione diducta essent facile ab audientibus comprehenderentur. atque ut a disyllabis consonantiis ordiamur, profecto quod Lobeck l. l. p. 54 ex Herodoto laudat Ἀθηναίοισι τοῖσι πρώτοισι λεγομένοισι et similia ab omni poesi abhorrent. ac ne his quidem quae in Homericis carminibus me legere memini velut Od. α, 55 αἰεὶ δὲ μαλακοῖσι καὶ αἱμυλίοισι λόγοισιν, similia apud Pindarum exstant, qui non plura, nisi vehementer fallor, quam haec pauca vocabulorum in duas similes syllabas cadentium exempla praebet. fr. Prosod. II

τί κάλλιον ἀρχομένοισιΝ ἢ καταπαυομένοισι.

cf. Jl. Γ 141. Vergil. ecl. VIII 80 limus ut hic durescit et haec ut cera liquescit, quod genus Romani summo opere vitabant.

O. XIII 40 Ἑλλώτια δ' ἑπτάκις· ἐν δ' ἀμφιάλοισι Ποσειδᾶνος τεθμοῖσιΝ.

J. VI 50 τεαῖσιν ἁμίλλαισιν ⏑ ⏑ - ⏑.

N. IX 51 ἀργυρέαισι δὲ νωμάτω φιάλαισι βιατάν.

J. III 29 s. ἀνορέαις δ' ἐσχάταισιν
οἴκοθεν στάλαισιν ἅπτονθ' Ἡρακλείαις.

relicua autem leviora sunt, cum sublatio non in eisdem syllabis sit.

P. IV 79 ἵκετ' αἰχμαῖσιν διδύμαισιν ἀνὴρ ἔκπαγλος.

O. VI 91 ἠϋκόμων σκυτάλα Μοισᾶν, γλυκὺς κρατὴρ
ἀγαφθέγκτων ἀοιδᾶν,

cuiusmodi illi Leonini hexametri sunt, qui apud florentissimos poetas tam crebro occurrunt.

Sed ut ad monosyllaba homoeoteleuta transeamus, quoniam artificiosissimi sunt ac perquam multiplices Pindari versus, cum ne in eisdem quidem versibus eaedem caesurae et diaereses observentur (cf. Boeckh. de metr. Pind. p. 177—180): omnino non certae sunt, sicut in hexametro et praecipue in pentametro, homoeoteleutorum sedes. itaque paucis exemplis, ut par est in re aperta, genera nonnulla adumbrare libet atque ab illis consonantiis ordiri, quae in primis auribus percipiuntur, id est quae in arsi reperiuntur. adrident autem saepius mirifice haec similiter cadentia, praecipue in modis sedatis ac tranquillis, interdum nobis absona atque absurda videntur esse. principio est O. VI 39

Ἁ δὲ φοινικόκροκον ζώναν καταθηκαμένΑ

deinde P. IV 110

ἁμετέρων ἀποσυλᾶσαι βιαίως ἀρχεδικᾶν τοκέων.

P. I 21 s. J. III 26. N. V 39. P. IV 130. — P. IV 193

χρυσέαν χείρεσσι λαβὼν φιάλαν,

quo versu neque suavius quicquam neque pulcrius cogitari potest. fr. Isth. IV 3. O. VIII 11. —

P. IV 32 ἀλλὰ γὰρ νόστου πρόφασις γλυκεροῦ.

III 54 ἀλλὰ κέρδει καὶ σοφία δέδεται.

IV 82 οὐδὲ κομᾶν πλόκαμοι κερθέντες ᾤχοντ' ἀγλαοί.

v. 270. fr. Isth. IV 1. P. X 12. — O. VII 17. P. V 2 — O. VII 68. J. VII 5 — P. IV 125 — O. VII 11 — v. 54 —

J. V 44 — P. III 107 — V 29. III 31. I 11 — O. I 77. P. II 5. neque vero tale aliquid absonum apud hunc poetam legimus, quale Sophocli illud videtur esse Electr. 1036

ἀτιμίας μὲν οὔ, προμηθείας δὲ σοῦ.

tum haec maxime frequentantur. O. VI 19

εἶπεν ἐν Θήβαισι τοιοῦτόν τι ἔπος. Ποθέω στρατιᾶς ὀφθαλμὸν ἐμᾶς.

P. IV 75 τὸν μονοκρήπιδα πάντως ἐν φυλακᾷ σχεθέμεν μεγάλᾳ.

P. IX 18 θρέψατο παῖδα Κυράναν. ἁ μὲν οὔθ' ἱστῶν παλιμβάμους ἐφίλησεν ὁδούς.

quo genere, ut in his exemplis, pulcherrima saepe et perquam concinna nominis ab adiectivo segregatio efficitur. vide O. VI 38. VII 10. 49. 91. XII 2. P. III 109. N. I 15. 61. 17. X 11. — O. VI 40. P. IV 114. O. II 43

λείφθη δὲ Θέρσανδρος ἐριπέντι Πολυνείκει, νέοις ἐν ἀέθλοις.

secunter haec. N. VI 64

παῖ, σέ τ' ἐνόσφισε καὶ Πουλυτιμίδαν. O. III 31. —

II 7 εὐωνύμων τε πατέρων ἄωτον ὀρθόπολιν,

19. 47. IV 4. VI 11. P. I. 4

ἀγησιχόρων ὁπόταν προοιμίων ἀμβολὰς τεύχῃς ἐλελιζομένα.

v. 36 ταύταις ἐπὶ συντυχίαις δόξαν φέρει. I 2. V 113. 31. XII 25. N. I 2. 45. — tum O. I 58

τὸν αἰεὶ μενοινῶν κεφαλᾶς βαλεῖν εὐφροσύνας ἀλᾶται.

VIII 42 Πέργαμος ἀμφὶ τεαῖς, ἥρως, χερὸς ἐργασίαις ἁλίσκεται.

X 12. IX 56. P. IV 76. N. I 34. P. IV 205. N. V 36. I 51. P. I 2

σύνδικον Μοισᾶν κτέανον· τᾶς ἀκούει μὲν βάσις ἀγλαΐας ἀρχά.

denique vocabula se excipientia similiter cadunt, de quibus vide p. 22 s., ut

δεξιτέρᾳ προτυχὸγ ξένιομ μάστευσε δοῦναι,

alia sescenta.

Plures autem passim in eodem versu insignes consonantiae exstant. fr. Dithyr. IV

ὦ ταὶ λιπαραὶ καὶ ἰοστέφανοι καὶ ἀοίδιμοι.

N. IV 83. VII 42. — O. VI 93

τὰν Ἱέρων καθαρῷ σκάπτῳ διέπων.

cf. P. VIII 34. — III 44

ἅρπασε· καιομένα δ' αὐτῷ διέφαινε πυρά.

O. XIII 21.

Quid? quod eadem homoeoteleuta etiam ter in eodem versu occurrunt, velut summa cum gravitate in P. III 24

ἔσχε τοιαύταμ μεγάλαν ἀϝάταν.

IV 47. VIII 58. III 103. N. XI 26. atque in pluribus versibus etiam saepius, ut N. IV 9

τό μοι θέμεν Κρονίδᾳ τε Δὶ καὶ Νεμέᾳ
Τιμασάρχου τε πάλᾳ. — P. VII 20 s. —

N. IV 2 ἰατρός. αἱ δὲ σοφαί

Μοισᾶν θύγατρες ἀοιδαὶ θέλξαν νιν ἀπτόμεναι.

fr. Dithyr. III 15

τότε βάλλεται, τότ' ἐπ' ἀμβρόταν χερσὸν ἐραταί
ἴων φόβαι ῥόδα τε κόμαισι μίγνυται
ἀχεῖ τ' ὀμφαὶ μελέων σὺν αὐλοῖς.

atque in eodem dithyrambo inde a v. 8

ἴδετε πορευθέντ' ἐπ' ἀοιδὰν δεύτερον
ἐπὶ τὸν κισσοδέταν θεόν,
τὸν Βρόμιον [τὸν] Ἐριβόαν τε βροτοὶ καλέοMEN.
γόνον ὑπάτων MEM πατέρων μελπέMEN
γυναικῶν τε Καδμειᾶν ἔμολον,

ubi MEN repetitum obscaenius videtur. —

O. I 110 σὺν ἅρματι θοῷ κλεΐζειν ἐπίκουρον εὑρὼν
ὁδὸν λόγων
παρ' εὐδείελον ἐλθὼν Κρόνιον. ἐμοὶ μὲν ὦν.

— O. XI 101 s. — P. IV 59

ὦ μάκαρ υἱὲ Πολυμνάστου, σὲ δ'ἐν τούτῳ λόγῳ
χρησμὸς ὤρθωσεν μελίσσας Δελφίδος αὐτομάτῳ κελάδῳ.

N. XI 31 s. P. IV 51 s. — cf. P. IV 105—8.

Etenim extremi versus quoque, ut iam ex his exemplis conligitur, in eundem sonum desinunt, numquam autem (cf. p. 24 s.) talia admittuntur qualia in Homericis carminibus interdum exstant, ut P 426 ss.

ἵπποι δ'Αἰακίδαο μάχης ἀπάνευθεν ἐόντες
κλαῖον, ἐπεὶ δὴ πρῶτα πυθέσθην ἡνιόχοιο
ἐν κονίῃσι πεσόντος ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο.

valeatque eatenus quod Boeckh in praef. ad schol. p. XXXXIV non recte, opinor, de universo hoc genere posuit: 'nostris auribus, inquit, nihil gratius est quam versuum aequabiliter cadentium in fine recurrentes idem soni sive homoeoteleuta, quibus Graecorum aures vehementer perstringebantur.' cf. tamen quae idem vir eximius de crisi p. 283 de vv. Aeschyl. Prometh. 891 s. 897 s. (ed. Dind.) adfirmat. — verum apud Pindarum legimus O. XI 7

ἕκαθεν γὰρ ἐπελθὼν ὁ μέλλων χρόνος
ἐμὸν καταίσχυνε βαθὺ χρέος.

v. 95 τρέφοντι δ'εὐρὺ κλέος
κόραι Πιερίδες Διός.

74 s. 80 s. — N. III 30 s. (— ες). — 64 s. (— εν). — N. I 70

ἀσυχίαν τὸν ἅπαντα χρόνον ποινὰν λαχόντ' ἐξαίρετον
ὀλβίοις ἐν δώμασι, δεξάμενον θαλερὰν Ἥβαν ἄκοιτιν
καὶ γάμον
δαίσαντα, πὰρ Δὶ Κρονίδᾳ σεμνὸν αἰνήσειν νόμον.

P. V 37—39. — O. XI 60 s. I 68 s. VIII 38 s. N. I 51 s. cf. O. XI 52—55. — P. III 84

τὶν δὲ μοῖρ' εὐδαιμονίας ἕπεται.
λαγέταν γάρ τοι τύραννον δέρκεται.

104 ss. O. VII 23 s. N. VII 86 s. — fr. Dithyr. III in. (—οι). — N. X 58 s. (— ῳ). — fr. Hymn. IV (— ου), — P. XII 25

λεπτοῦ διανισόμενον χαλκοῦ θαμὰ καὶ δονάκων
τοὶ παρὰ καλλίχορον ναίοισι πόλιν Χαρίτων.

O. VII 1. 4—5. VIII 65 s. N. III 51 s. P. VIII 62 et 64. — V 29

ὕδατι Κασταλίας ξενωθεὶς γέρας ἀμφέβαλε τεαῖσιν κόμαις

str. ἀκηράτοις ἀνίαις.

VIII 26 s. — sunt aliae quoque in pluribus versibus consonantiarum sedes, velut O. XIV 13 est

ὦ πότνι' Ἀγλαΐα
φιλησίμολπε τ' Εὐφροσύνα, θεῶν κρατίστου παῖδες.

cf. O. III 11 s. P. IV 83 s. 216 s. N. VII in. vel P. III 114

— ἁ δ' ἀρετὰ κλειναῖς ἀοιδαῖς
χρονία τελέθει.

vide O. III 37 s. IX 107 s. P. V 77 s. — O. II 97 s. III 3 s.

Deinde ad eos similes exitus adgredienti, quorum alter in arsi, alter in thesi positus est, breviori mihi esse licet, quoniam hoc genus multo etiam latius quam illud de quo dixi patet. J. II 26

χρυσέας ἐν γούνασιν πιτνόντα Νίκας.

O. IX 22 μαλεραῖς ἐπιφλέγων ἀοιδαῖς.

v. 4 s. κωμάζοντι φίλοις Ἐφαρμόστῳ σὺν ἑταίροις.
ἀλλὰ νῦν ἑκαταβόλων Μοισᾶν ἀπὸ τόξων.

P. VIII 56. 77. — O. III 40. V. 14. VIII 41. 75. P. I 39. 78. IV 116. 123. fr. Hymn. I 2. — fr. Scol. III 1

ὦ Θρασύβουλ', ἐρατᾶν ὄχημ' ἀοιδᾶν.

O. I 13. V 11. VII 19. VIII 76. XIII 23. IX 34. 42. 70. P. II 8. N. II 8 αἰὼν ταῖς μεγάλαις δέδωκε κόσμον Ἀθάναις. O. XIII 92. — V 23

υἱῶν, Ψαῦμι, παρισταμένων. ὑγίεντα δ' εἴ τις ὄλβον ἄρδει.

— III 22. 24. tum talia saepissime occurrunt:

O. I 33 ἁμέραι δ' ἐπίλοιποι
μάρτυρες σοφώτατοι.

J. VI 7 σταθεὶς ἄλοχον μετῆλθεν Ἡρακλείαις γοναῖς
ἢ ὅτ' ἀμφὶ πυκναῖς Τειρεσίαο βουλαῖς.

P. IV 152 — θρόνος, ᾧ ποτε Κρηθεΐδας
ἐγκαθίζων ἱππόταις εὔθυνε λαοῖς δίκας,
τὰ μὲν ἄνευ ξυνᾶς ἀνίας | λῦσον.

N. IX 36 οὕνεκεν ἐν πολέμῳ κεῖνα θεὸς ἔντυεν αὐτοῦ
θυμὸν αἰχματὰν ἀμύνειν λοιγὸν Ἐνυαλίου.
παῦροι δὲ βουλεῦσαι φόνου
παρποδίου νεφέλαν et q. s.

vide O. IX 104 s. XIII 41 s. VI 41 s. VII 49 s. P. I 37 s. IV 217 s. VI 19 s. O. IX 35 s. P. IV 90 s. 194 s. V 84 s. O. I 60 s. denique O. IX 100 s. cf. J. I 11 (ἕξ et ἐξ).

Restant homoeoteleuta quae in thesi inveniuntur. N. XI 39
ἐν σχερῷ δ᾽ οὔτ᾽ ὦν μέλαιναι καρπὸν ἔδωκαν ἄρουραι.

O. VI 7. IX 43
Πύρρα Δευκαλίων τε Παρνασοῦ καταβάντε
δόμον ἔθεντο πρῶτον, ἄτερ δ᾽ εὐνᾶς ὁμόδαμον
κτισσάσθαν λίθινον γόνον.

O. VI 35 ἔνθα τραφεῖσ᾽ ὑπ᾽ Ἀπόλλωνι γλυκείας πρῶτον
ἔψαυσ᾽ Ἀφροδίτας.

P. I 26. IV 103. — O. II 58 ss. autem magna cum gravitate dictum est
τὰ δ᾽ ἐν τᾷδε Διὸς ἀρχᾷ
ἀλιτρὰ κατὰ γᾶς δικάζει τις ἐχθρᾷ
λόγον φράσαις ἀνάγκᾳ.

item fr. Thren. VIII
ὄλβιος ὅστις ἰδὼν ἐκεῖνα κοίλαν·
εἶσιν ὑπὸ χθόνα. οἶδεν μὲν βιότου τελευτάν,
οἶδεν δὲ διόσδοτον ἀρχάν.

vide O. V 5 s. VI 94 s. IX 61 s. P. XI 43 s. O. IX 78 et 80. alia multa omitto.

Postremo illud non neglegendum est etiam imparibus vocalibus effici interdum ipsis consonantibus consonantiam quandam hoc pacto

O. XIII 24 s. ὕπατ᾽ εὐρὺ ἀνάσσων
Ὀλυμπίας, ἀφθόνητος ἔπεσσιν.

N. IX 40 δένδρεα τ᾽ οὐκ ἐθέλει πάσαις ἐτέων περόδοις.

videmus autem quanto opere a nostris, ut dicuntur, rimis, quae primarias vocabulorum sedes insignes reddant, differant haec veterum homoeoteleuta, quippe quae cum perraro in syllabis

materialibus (παῖς N. III 20) appareant, aures tantum permulceant. quae cum frequentissime ultro se offerrent, minime nostra veteribus aequabilis rimandi ratio probari poterat sed apta et temperata et varia homoeoteleutorum dispositio efficienda erat, ne animi audientium satietate defetigarentur.

Haec habui de vocalitate quae dicerem. addam autem pauca de vocibus monosyllabis, de reditu ad idem vocabulum, de adgnominatione, de rerum imitatione, quam ὀνοματοποιΐαν dicimus. monosyllabae voces apud Pindarum, utpote qui gravitatem orationis et dignitatem secutus longioribus et plenioribus uti soleat vocabulis, non crebro dumtaxat propter positae plures occurrunt estque alienum ab eius dictione vel illud Sophocli (Oed. Tyr. 370 s.) a Boeckhio ad P. I 69 laudatum

ἀλλ' ἔστι, πλὴν σοί; σοὶ δὲ τοῦτ' οὐκ ἔστ', ἐπεὶ
τυφλὸς τά τ' ὦτα τόν τε νοῦν τά τ' ὄμματ' εἶ.

quodsi quattuor, quinque, sex denique monosyllaba continuantur, metrum efficit ut hoc non insuave videatur. J. IV 52

Ζεὺς τά τε καὶ τὰ νέμει. — ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ —
III 51 τῶν τε γὰρ καὶ τῶν διδοῖ. — ⏑ — — — ⏑ —
N. VII 55 ὁ μὲν τά, τὰ δ' ἄλλοι, τυχεῖν et q. s.
P. VIII 95 ἐπάμεροι· τί δέ τις; τί δ' οὔ τις; σκιᾶς ὄναρ.

fr. inc. 139, 3. — O. II 55. I 28. 54. 79. mitto alia. est sane aliqua offensio in P. I 69

σύν τοι τίν κεν ἀγητὴρ ἀνήρ,

sed hic σύν τοι itemque τίν κεν, ut ait Boeckh, quasi unum vocabulum efficiunt: deinde alia in σύν τοι, alia in τίν κεν est τονή, de qua re vide de metr. P. p. 268. — insuave J. IV 35 quoque videri potest

Αἰακοῦ παίδων τε· τοὶ καὶ σὺν μάχαις et q. s.

diaereses enim nimiae conscindunt versum, ut O. VII 86

Πέλλανά τ'. Αἴγινά τε νικῶνθ' ἑξάκις· ἐν Μεγάροισίν τ'
οὐχ ἕτερον λιθίνα et q. s.

IX 68. —

Deinde veteres poetas, velut Aeschylum, constat minime ut nostrates cum anxietate quadam cavisse, ne temere et incon-

sulto ad idem vocabulum saepius redeatur. Pindarum tamen, quamquam non ad hanc rem diligenter animum attendi, praeterquam in praepositionibus raro crediderim talia admisisse, ut P. IV 273 s. est

ἀλλ᾽ ἐπὶ χώρας αὖτις ἔσσαι δυσπαλὲς δὴ γίνεται, ἐξαπίνας
εἰ μὴ θεὸς ἀγεμόνεσσι κυβερνάτηρ γένηται.

I 98 δέκονται, 100 δέδεκται utrumque in extremis versibus. — VI 3 ἐριβρόμου | χθονός, 11 ἐριβρόμου νεφέλας. aliter se habet P. IV 4 ss.

ἔνθα ποτὲ χρυσέων Διὸς αἰητῶν πάρεδρος
οὐκ ἀποδάμου Ἀπόλλωνος τυχόντος ἱέρεα
χρῆσεν οἰκιστῆρα Βάττον καρποφόρου Λιβύας, ἱερὰν
νᾶσον ὡς ἤδη et q. s., de quibus versibus vide Boeckh. de crisi p. 351.

Jam vero adgnominationem, quam παρονομασίαν dicunt, Dissen (explicat. p. 363) statuit N. II 10 ss.

ἔστι δ᾽ ἐοικός
ὀρειᾶν γε Πελειάδων
μὴ τηλόθεν Ὠαρίωνα νεῖσθαι,

quem lusum ab hoc carmine non alienum esse ait. ceterum eiusmodi ioca ab epiniciis carminibus, licet in eis iocetur interdum poeta, aliena videntur esse. neque enim quemquam fore arbitror qui vel in O. I 52 ἐμοὶ δ᾽ ἄπορα γαστρίμαργον μακάρων τιν᾽ εἰπεῖν adgnominationem odoretur. — O. XIII 64 autem dubito casune an consilio tribuendam sit

Πάγασον ζεῦξαι ποθέων ἔπαθεν.

Postremo de ea imitatione, quae ὀνοματοποιΐα dicitur, quamvis ad id quod mihi propositum est parum attineat, facere non possum quin pauca verba faciam. video enim T. Mommsenium in Rauchenstein. ad Pind. comment. censura, quae inest in mus. Rhenan. vol. IV a. 1846, p. 564 s. nonnulla exempla adferre, in quibus non modo conveniens metrum summa cum arte elegerit poeta (de metr. P. p. 295–7) sed etiam vocabulorum elementis res ipsas quasi adumbraverit et depinxerit.

atque ad N. X v. 5 conruptum, quem sic de coniectura scribere voluit

πολλὰ δ' ΑἰγύπΤῳ Τὰ καΤΕΣΤΑΘεν 'ΑΣΤίΤαις 'ΕΠΑ-
φου ΠΑλάμαις,

haec dicit: 'auch hier könnte daz hier und dort vielfach verstreut erbaute dadurch (homophoniam dicit) bezeichnet sein.'— quasi vero penes homines esset talia elementis effingere: quasi poeta esset divino afflatu elatus, qui delectatus istiusmodi artificiis balbuttire vellet. si quid enim ex eius viri disciplina fructus consecutus sum, quem in principibus numero eorum, qui in antiquarum literarum studio se conlocaverunt: id pro certo habeo nihil aliud ex rerum natura quam sonos posse quibusdam elementis adumbrari atque facile hoc quidem auribus percipi necesse esse. sic inest, opinor, ὀνοματοποιΐα in fr. Hyporch. 7, de quo dixi in p. 8: et fortasse etiam (nam contendi talia omnino non possunt) in egregia illa Aetnae montis ignes evomentis descriptione P. I 23

ἀλλ' ἐν ὄρφναισιν πέτρας
φοίνισσα κυλινδομένα φλὸξ ἐς βαθεῖαν φέρει πόντου πλάκα
σὺν πατάγῳ

undarum strepitus imitatione exprimitur. at vero — pace id viri optime de hoc poeta meriti dixerim — quomodo fieri potuerit, ut istis ΤΑ, ΣΤΑ, ΠΑ, daz hier und dort (!) vielfach verstreut erbaute' significaretur, equidem, ut est captus meus, nullo pacto comprehendere possum.

II.

Quoniam de vocalitate exposui, quae quidem ad verborum conlocationem pertineat, nunc illud videndum est quomodo rhythmicis metricisque rebus usus sit poeta, ut maiorem vocibus, quibus vellet, vim et gravitatem adderet. atque qui nostra aetate modos faciunt tantum abest ut ulla re prohibeantur quominus quaelibet vocabula syllabasque numero cantuque augeant, ut, cum maximam habeant brevium longorumque

temporum varietatem, quolibet spatio longam syllabam, quolibet brevem, etiam levissimam quamque, orationis particulam temere cani non raro iubeant. quod longe secus fuisse scimus apud homines antiquos, quippe qui praecipue florentissimis Graeciae temporibus cantum maxime humanae vocis probarint, ut Pindarus in O. II. ὕμνους appellaret ἀναξιφόρμιγγας atque nota illa Pratinas poneret (Athen. XV p. 617 C)

τὰν ἀοιδὰν κατέστασε Πιερὶς βασίλειαν· ὁ δ' αὐλὸς
ὕστερον χορευέτω. καὶ γὰρ ἔσθ' ὑπηρέτας.

longarum autem breviumque syllabarum eam semper in canendo servari volebant rationem, ut in eodem quidem pede rationali (ῥητῷ) brevis syllaba dimidium esset antecedentis longae arseos (θέσεως). quare id quidem hodie ignoramus quatenus ad verba insignia reddenda saltatio adiuverit, quatenus voces modo acutae modo graves, modo contentae modo remissae, quatenus varietas interdum in vocum tibiarum nervorumque cantibus momento fuerit: at hoc videmus numero quem rhythmopoeia facit passim summa cum arte ita usum esse poetam, ut vocabulis quibus vellet gravitatem quandam eximiam impertiret. nam cum apud veteres quoque haec musicae artis summa lex fuerit, ut, praeterquam in metris δοχμίοις, ἀνακλωμένοις, χωλοῖς, singuli pedes eundem numerum (tactum dicimus) aequaleque temporis spatium haberent: in compositis numeris singuli pedes sive λείμματι sive τονῇ quasi aequiperandi erant, non temere, ut apud nostros, sed — ut supra dixi — ea ratione ut insequens brevis antecedentis longae arseos dimidium esset. sic in Pythio carmine primo, ut de difficili dactylorum trochaeorumque irrationalium mensura nihil dicam cf. Boeckh. de metr. Pind. p. 105 ss. 268 s. praef. schol. p. XXXXVI ss. Rossbach. rhythmic. p. 117 ss. p. 128 ss. metric. p. 403 s., haec quae signo ⌴, quod τρίχρονον syllabam significat, notantur maximam sine dubio gravitatem habent

–́ ⏑ – – –́ ⏑ – – –́ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ∧ (i. e. λεῖμμα)
–́ ⏑ – – –́ ⏑ ⏑ – ∧ –́ ⏑ – – –́ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ∧ –́ –
⌴́ ⌴ –́ ⏑ – – –́ ⏑ ⏓ et quae secuntur.

str. β′, quae est de Aetna ignes eiciente,

τᾶς ἐρεύγονται μὲν ἀπλάτου πυρὸς ἁγνόταται
ἐκ μυχῶν παγαί· ποταμοὶ δ' ἁμέραισι μὲν προχέοντι
ῥόον καπνοῦ
αἴθων· ἀλλ' ἐν ὄρφναισι πέτρας et q. s.

considera, si placet, ant. β′ 2 κεντεῖ. str. γ′ 2 κεῖνον. ant. γ′ 2s. τιμάν | οἷαν, tum str. δ′ 2 extr. Παμφύλου ⌞ –́ ⌞, ant. δ′ 2. str. ε′ 2, alia et in hoc et in aliis carminibus (P. IX str. 2, praecipue v. 102 extr.). ceterum, quod de universa Pindari verborum conlocatione dictum volo, cavendum est ne ita existimetur in omnibus vocabulis, quotquot numero, metro, transgressione denique concinna conspicua sint, nescio quam magnam significationem necessario inesse debere (cf. p. 23). haec putida et umbratilis quaedam diligentia fuisset, quae, cum numeri, Aeolici praecipue, artificiosissimi et difficillimi fuerint, dicere non queo quantum de pulcritudine carminum detraxisset.

Videmus autem ex arsium, vel dicam syllabarum in quibus arsis sit, concursu maximam vim et gravitatem redundare tum ad vocabula singula tum ad ordines, et ubi thesis limmate suppleatur aut arsis τονῇ producatur, ut τρίσημος fiat, velut P. I 72

ὄφρα κατ' οἶκον ὁ Φοῖνιξ ὁ Τυρσανῶν τ' ἀλαλατὸς ἔχῃ,
ναυσίστονον ὕβριν ἰδὼν τὰν πρὸ Κύμας.

v. 32 — ἀγέλλων Ἱέρωνος ὑπὲρ καλλινίκου

. . . . – – –́ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ∧ –́ ⏑ – –
vel –́ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ ⌞ –́ ⏑ – –.

tum vero Boeckh de metris P. p. 80 in antispastis qui dicuntur pedibus Aeolicorum numerorum neque λεῖμμα neque τονὴν adhibendam esse contendit sed arrhythmiam potius pulcherrimam, quae syncopae nostrorum musicorum respondeat, statuendam esse ait, ut in hoc

ἄριστον μὲν ὕδωρ, ὁ δὲ χρυσὸς αἰθόμενον πῦρ et q. s.
⏑ –́ –́ ⏑ ⏑ – ⏑ ⌞ –́ ⏑ –́ ⏑ ⏑ – –.

sed Rossbach et Westphal ab hac Boeckhii ratione iure fortasse

discedendum esse rati tamen non satis probabiliter hoc genus expediverunt.

Satis dictum puto de rhythmicis rebus (nam adumbrare hoc genus, non persequi singula volui): nunc ad metricas adgredior. atque magnam horum carminum praestantiam ex eo repetendam esse, quod breviores et longiores versus summa cum arte a poeta coniuncti sint, idem ille Boeckh adfirmat de crisi P. p. 274 ss. cf. de metr. P. p. 297, ubi illud in medium vocat exemplum O. VII str.

> Φιάλαν ὡς εἴ τις ἀφνειᾶς ἀπὸ χειρὸς ἑλὼν
> ἔνδον ἀμπέλου καχλάζοισαν δρόσῳ
> δ ω ρ ή σ ε τ α ι
> νεανίᾳ γαμβρῷ προπίνων οἴκοθεν οἴκαδε πάγχρυσον
> κορυφὰν κτεάνων,
> συμποσίου τε χάριν κᾶδός τε τιμάσαις ἐόν, ἐν δὲ φίλων
> παρεόντων θῆκέ νιν ζαλωτὸν ὁμόφρονος εὐνᾶς.

hic certe amplissimum locum obtinet δωρήσεται itemque in seq. str. et ant. ἱλάσκομαι, Ἡρακλέος, σκάπτῳ θενών, παισὶν φίλοις, ἔξω φρενῶν, ἁγνὸν θεόν, μὴ παρφάμεν, ὥσπερ θεῷ, Βοιωτίων, quae omnia et suapte vi et tota sententia maxime insignia sunt. vide P. III str. 3. similia exempla, quamquam non perinde atque haec conspicua, passim occurrunt. deinde Boeckh — est enim hoc loco saepe ad eundem virum locupletissimum redeundum — de metr. p. 293 s. docet quantam diligentiam in eo posuerit poeta, ut convenientia sententiis metra et numeros eligeret, ut res leves levibus, graves gravibus rhythmis describeret: eoque magis in hoc admirandum Pindarum esse, quo difficilius fuerit in strophicis carminibus certam numerorum formam habentibus sive metris argumenta, sive argumentis metra effingere accurate respondentia. sic O. I str. 8 incipere a septem brevibus eisque per strophas octo tales subditas esse sententias, quae tot brevium concursu pingantur aptissime. vide praecipue v. 77

ἐμὲ δ' ἐπὶ ταχυτάτων πόρευσον ἁρμάτων

⏑ ⏑́⏑ ⏑ ⏑́⏑ ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ –

v. 95. Πέλοπος, ἵνα ταχυτὰς ποδῶν ἐρίζεται.
exempla cumulare nolo.

Jam vero cum alios populos nihil antiquius habere et habuisse videamus quam ut versu sententiam concludant id est ut μέτρα ἀπηρτισμένα efficiant (Westphal. metric. II 2 p. 334 s.): Graeci non modo non sinebant saepe ex alio in alium versum sententiam transire sed etiam vehementer — et, si quisquam, Pindarus — delectabantur hoc genere, quod Francogallico vocabulo *enjambement* vocamus. principio coniunctiones in extremo versu conlocatae sunt. O. VI 47 s.

βασιλεὺς δ' ἐπεί
πετραέσσας ἐλαύνων ἵκετ' ἐκ Πυθῶνος et q. s.

ad quae Boeckh expl. p. 158 haec: 'nota, inquit, ἐπεί in fine versuum positum, quod in huiusmodi particulis fit summa cum elegantia, maiorem inde vim recipiente sententia, ad quam ea particula transitur, quia vox aut subsistit paullulum aut certe attollitur. sic ἐπεί N. IV 31. X 51. 57. ὅτι P. II 31. V 19 (non VI 19). X 69. N. V 3. 46. ἐπεί τοι J. II 45. ἦλθέ τοι N. VI 11. ποτὶ κέντρον δέ τοι P. II 94. ἀλλά τοι P. III 19. εἰ δέ τοι N. IV 79. τὸ διδάξασθαι δέ τοι O. VIII 59. Μοῖσά τοι N. VII 77. ἀτάρ N. IV 47.' cf. de crisi p. 271 extr. in hoc quidem usu scaenici in primis poetae adsidui sunt: sed ex Pindaro quoque non pauca eis quae Boeckh dedit exempla addenda sunt. O. II 90 s. ἐπί τοι | Ἀκράγαντι. item τοί N. III 76. fr. Scol. VI. — ἀλλά O. IX 51. J. VII 11. — ὅταν J. II 47. — ὅπως ἄρα O. XI 57. — J. VI 43 s. τὰ μακρὰ δ' εἴ τις | παπταίνει. cf. P. II 58. — O. XI 17 ss.

Ἴλᾳ φερέτω χάριν
Ἀγησίδαμος, ὡς
Ἀχιλεῖ Πάτροκλος.

P. IX 99 παρθενικαὶ πόσιν ἢ | υἱὸν εὔχοντο.

O VI. 17

ἀμφότερον, μάντιν τ' ἀγαθὸν καὶ χερσὶ μάρνασθαι. τὸ καί
ἀνδρὶ κώμου δεσπότᾳ πάρεστι Συρακοσίῳ.

J. VII 23. — O. I 14. — IX 65

ὑπέρφυτον ἄνδρα μορφᾷ τε καί
ἔργοις. cf. Antig. 171. — O. XIV 5. —

γάρ O. XI 50. P. I 34. IV 68. V 46. IX 90. X 59 (καὶ γάρ). N. III 3. X 65. J. VI 16 ἀλλὰ παλαιὰ γὰρ εὕδει χάρις. — O. X 19 τὸ γάρ | ἐμφυές cf. Antig. 67. 544. Oed. Tyr. 231 (a Boeckhio de crisi p. 288 laudat.) tum μέν O. IX 107. XIII 60. P. VIII 55. fr. inc. 31. tum τέ in fine minutorum versiculorum positum est O. I 62. XI 59. J. VI 33, in longiorum P. III 94. J. VII 61. O. XIV 15. δέ vero et γέ numquam in extremis versibus reperiuntur, siquidem J. VII 31 pro librorum εἶπε δ' cum Boeckhio de crisi p. 273 scribendum est εἶπεν, itemque P. IV 55 ταχέως pro ταχέως δ', ut asyndeta evadant pulcherrima. nam talis συναλοιφή, quod εἶδος Σοφόκλειον vocatur, post Pindari aetatem a Sophocle maxime, grammaticam Calliae tragoediam secuto, adhibita est in trimetro, antea non usurpata videtur. O. III 25 enim pro vulgari ὥρμαιν' in extrema antistr. ὥρμα, quod de coniectura restituere Boeckh l. l. dubitabat, in optimo libro Ambrosiano postea repertum est: relicua eaque pauca exempla qua ratione facillime expedienda essent, ipse Boeckh l. l. explanavit, quamquam N. VIII 38 a Bergkio et Mommsenio non coniunguntur versus, sed καλύψαιν pro καλύψαιμ' scribitur. — ac ne P. II 44 quidem neglegendum est, ubi relativum pronomen (cf. Oed. Col. 14) sic positum videmus

τὸν ὀνύμαξε τράφοισα Κένταυρον, ὅς
ἵπποισι Μαγνητίδεσσιν ἐμίγνυτο.

haec Pindarus: multo autem liberiores in hoc genere scaenici poetae fuerunt, velut, ut hoc unum commemorem, in Antig. v. 409 legitur

πᾶσαν κόνιν σήραντες, ἣ κατεῖχε τόν
νέκυν.

neque praepositiones in hac sede locatas et a casu suo diremptas omittere debeo.

O. XI 20 θήξαις δέ κε φύντ' ἀρετᾷ ποτί
πελώριον ὁρμάσαι κλέος ἀνήρ.
N. X 31 — ὅστις ἁμιλλᾶται περί
ἐσχάτων ἀέθλων κορυφαῖς.
O. IX 17 σόν τε, Κασταλία, παρά
Ἀλφεοῦ τε ῥέεθρον.

cf. O. II 90. P. IV 68. — haec autem leviora sunt, in quibus praepositio nomine suo et apposito inclusa est. O. XIII 112 καὶ πᾶσαν κατά | Ἑλλάδ' εὑρήσεις. O. VIII 4 ἀνθρώπων πέρι | μαιομένων. N. V 40 ἔργων πέρι | πάντων. O. XIV 10 χρυσότοξον θέμεναι παρά | Πύθιον Ἀπόλλωνα θρόνους. sed monosyllaba praeposito numquam in extremo versu ponitur, nedum ita, ut Bergk scribit de coniectura O. XIII 98 ἐμεῦ | ἔξ, quod duobus nominibus falsum est, cum numquam apud Pindarum monosyllaba praepositio nomini suo postponatur. adde O. VI 103 καμάτων | ἐκτός. N. VI 34 ἀγερώχων ἐργμάτων | ἕνεκεν: genuinae autem praepositiones numquam, ne bisyllabae quidem, sic positae inveniuntur. denique adferendum est O. VII 18 Ἀσίας εὐρυχόρου τρίπολιν νᾶσον πέλας
ἐμβόλῳ ναίοντας.
nam ἐν Παλίου | σφυροῖς, similia omittenda sunt. —

Postremo non minus necessario quam Carolus Lachmann in comm. ad Lucret. p. 282 scribendum ait in Horat. serm. I, 2, 62 s. *Quid inter* | *Est in matrona* et q. s. pro vulgari inter— | Est, a Boeckhio (not. crit. p. 377) O. VI 53 scribitur

ἀλλ' ἐν
κέκρυπτο γὰρ σχοίνῳ βατίᾳ τ' ἐν ἀπειράτῳ

pro vulgari ἐγ κέκρυπτο. atque hoc ἔν non dubito quin ad κέκρυπτο solum referri possit, non, ut Boeckh adfirmat, ad σχοίνῳ. sed cum ἐγκέκρυπτο ἐν σχοίνῳ βατίᾳ τε scriptorum sane sit, non lyricorum: libenter amplector egregiam Godofredi Hermann emendationem ἀλλά | κέκρυπτο γάρ, quam Bergk

recepit. librarii enim tritam Pindaro figuram ἀπὸ κοινοῦ ignorantes inmisso ἐν locum sibi expedivisse videbantur (cf. p. 9). P. IV 211 vero ἐς Φᾶσιν δ' ἔπειτεν | ἤλυθον recte scribitur, cum illud quod Vaticanus secundus habet errore librarii factum sit

ἐς Φᾶσιν δ' ἔπειτ' ἀν
ἤλυθον.

sed praepositio a verbo clausula versus segregata est J. V 8

Αἴγιναν κάτα
σπένδειν μελιφθόγγοις ἀοιδαῖς,

de quo accentu vide Bergk. ad h. v. laudantem schol. Iliad. E 283. Joh. Alex. 27, 20. — schol. ad h. v. haec habet ταῖς ἡδείαις ᾠδαῖς ἀνυμνεῖν τὴν Αἴγιναν. δύναται μὲν οὖν τοῦτο καὶ οὕτω· κατὰ Αἴγιναν σπένδειν (sic Boeckh, quod multo minus placet). δύναται δὲ καὶ τὸ ἑξῆς· κατασπένδειν τὴν Αἴγιναν. similiter Bergk et Mommsen, cum in duos versus disiungant quem Boeckh unum fecit, O. I 57 scribunt

— ἅν οἱ πατὴρ ὕπερ
κρέμασε καρτερὸν αὐτῷ λίθον.

sed in toto hoc genere est quod animum advertamus quam veri sit simile non post omnes versus catalecticos inania tempora adhibita fuisse. 'certe ubi praecedentem versum in arsi deficientem sequitur ordo ab anacrusi incipiens, quae possit praegressae arseos esse thesis, non opus videtur inani tempore, quia sequens rhythmus explet quodammodo priorem'. de metr. P. p. 77.

Omnino autem vocabula, quibus ampla aliqua significatio subest, ut in aliis locis conspicuis ita etiam in extremo versu conlocare solet poeta, velut P. I 71. 72, neque raro ita, ut ante hoc verbum distinctio sit O. VI 100

ἀγαθαὶ δὲ πέλοντ' ἐν χειμερίᾳ
νυκτὶ θοᾶς ἐκ ναὸς ἀπεσκίμφθαι δύ' ἄγκυραι. θεὸς
τῶνδε κείνων τε κλυτὰν αἶσαν παρέχοι φιλέων.

O. XIII 30 πενταέθλῳ ἅμα σταδίου νικῶν δρόμον· ἀντε
βόλησεν
τῶν ἀνὴρ θνατὸς οὔπω τις πρότερον.

P. IV 273. N. V 50. X 10. mitto alia multa, illud pulcherrimum omittere non possum P. VI 37 (de Nestore et Antilocho)

χαμαιπετὲς δ' ἄρ' ἔπος οὐκ ἀπέριψεν· αὐτοῦ
μένων ὁ θεῖος ἀνήρ
πρίατο μὲν θανάτοιο κομιδὰν πατρός.

αὐτοῦ *in loco* significare Hermann et Boeckh contendit, quod offendit Mommsen, cum αὐτοῦ adverbium Homeri, non Pindari sit. scholiastae autem αὐτοῦ pronomen esse rati falso ad ἔπος referunt. quidni αὐτοῦ θανάτοιο coniungimus, ut haec sententia evadat *sua ipsius morte salutem patris redemit?* semper enim αὐτοῦ pronomen pro reflexivo habet poeta (cf. P. IV 265, ubi omnes libri consentiunt, IX 62. O. XIII 53. O. II 76. P. 34, licet varia scriptura sit), nisi quod est O. XIV 22 οἷ id est *sibi*, fr. inc. 34 ἐνὶ σφίσιν αὐτοῖς, fr. Parth. III σαυτῷ. invenitur autem αὐτοῦ a nomine suo clausula diremptum N. IX 36 αὐτοῦ | θυμόν, J. III 55 αὐτοῦ | πᾶσαν ὀρθώσαις ἀρετάν. neque genetivus a nomine suo nimis segregatus est, cum non ambiguum esse possit quo referendus sit. cf. O. I 60

— ἀθανάτων ὅτι κλέψαις (Tantalus)
ἁλίκεσσι συμπόταις
νέκταρ ἀμβροσίαν τε
δῶκεν.

Observavit autem Boeckh de crisi p. 293 poetam saepe ante extremum creticum orationem distinguere: quod unde repetendum sit, non liquere ait. exstare autem talem distinctionem O. III 9 τᾶς ἄπο. 13 τάν ποτε. P. I 16 τόν ποτε. 17 νῦν γε μάν. III 10 ἀλλά τοι. 40 οὐκέτι (mirificum hoc quidem cf. C. Friederichs. stud. Pind. p. 29). N. VII 6 σὺν δὲ τίν. IX 9 ὧν ἐγώ. 17 δὴ τόθεν. 53 Ζεῦ πάτερ. J. IV 14 πάντ' ἔχεις. etiam in creticis solutis P. I 35 ὁ δὲ λόγος. 75 ἀρέομαι. N. III 3 ὕδατι γάρ. minorem autem distinctionem esse P. III 17. 63. 94. IX (non 47, sed) 46. 48. XII 3. 6 (τάν ποτε). N. I 71. V 19. XI 1. addo O. XI 49 καὶ πάγον. 104 ἅ ποτε (ποτέ etiam saepius versum claudit O. IX 77. P. III 5. 74. IV 293). O. XIII 60 τοῖσι μέν. P. II 58 εἰ δέ τις. IV 166 καρ-

τερός. 189 καί ῥά οἱ. 247 καί τινα. N. IV 79 εἰ δέ τοι. VI 11 ἦλθέ τοι. 27 ἔλπομαι. VII 24 εἰ γὰρ ἦν. 56 οὐκ ἔχω. 77 Μοῖσά τοι. 94 ὦ μάκαρ. deinde P. IV 28 φαιδίμαν, II 73 ὅτι φρενῶν. ac miror equidem quod Boeckh obscurum esse putat, unde natum sit hoc genus conlocationis. nam cum id nnmquam in aliis et multis carminibus occurrat, in aliis frequenter, ut quinquiens in P. III et N. VII, quater in P. I et IV, ter in N. IX, bis in O. III. XI. P. II. IX. XII. N. VI, semel in septem, nisi fallor, carminibus: apparet id ipso metro poetae suppeditatum atque eo minus ab illo repudiatum esse quo maiorem ex hac re gravitatem sententia recipiat. plus enim gravitatis redundat, opinor, si a cretico in clausula versus posito enuntiatum initium capit quam si a diiambo vel tripodia sive iambica sive trochaica exorditur.

Videamus nunc, si placet, de initio versuum. etenim cum Bentley in libro, qui incriptus est emendationes in Menandr. et Philem. reliq. auctore Phileleuthero Lipsiensi Traiecti ad Rhenum MDCCX, p. 108, versus ab eis quae ὑποτακτικαὶ essent id est μέν, δέ, γάρ, similibus particulis initium capere negasset: adsensus Boeckh de crisi P. p. 272 ita ut ad lyricos quoque poetas hanc regulam pertinere arbitraretur, tamen de industria ait hanc encliticae separationem quaesitam esse a Pindaro in Aeolicis carminibus eorumque similibus Lydiis (cf. de metris P. p. 312) vel ut res horrendas pingeret. N. IV 62

πῦρ δὲ παγκρατὲς θρασυμαχάνων τε λεόντων
ὄνυχας ὀξυτάτους ἀκμάν
τε δεινοτάτων σχάσαις ὀδόντων et q. s.

J. VII 9 ἐπειδὴ τὸν ὑπὲρ κεφαλᾶς
γε Ταντάλου λίθον παρά τις ἔτρεψεν ἄμμι θεός,
str. β' ἀτόλματον Ἑλλάδι μόχθον. ἀλλά
μοι δεῖμα μὲν παροιχομένων
καρτερὰν ἔπαυσε μέριμναν· et q. s.

utrumque egregium esse vir inlustrissimus praedicat. scribit etiam N. VI 43 s. βοτάνα τέ νιν | πόθ' ἁ λέοντος, quia ποτέ apud scriptores quoque in initio sententiae positum reperitur

(not. crit. p. 536). alia autem exempla, ubi δέ in initio, τ', δ' similia in exitu versuum erant, postea Boeckh in editione minore secunda aliter conformavit.

Atque ut ante vocabulum in extremo versu locatum oratio frequenter distinguitur, ita post verbum in initio metri positum sententia crebro terminatur. atqui non omnia, ut dixi, *cum vi* elocuntur poetae. est autem O. II 97

τὸ λαλαγῆσαι ἐθέλων κρύφον τε θέμεν ἐσλῶν καλοῖς
ἔργοις.

10. VII 92. XIII 105. P. V 109. VI 33. N. VIII 44. X 63 — J. VII 15 καὶ τά, in quarti membri (κώλου) initio posit. minime vero a Doricis carminibus hoc genus alienum est. vide O. III 33. P. I 65. IV 23. 53. 117. 145. 157. 158. 198. 200. 204. 212. 229. 237. 241. 256. 257. 259. J. II 19. V 56, alia multa, etiam eiusmodi θαμὰ δ' ἀλλοδαπῶν
οὐκ ἀπείρατοι δόμοι
ἐντί· (N. I 22 ss.)

P. IV 33 — φάτο δ' Εὐρύπυλος Γαιαόχου παῖς ἀφθίτου Ἐννοσίδα
ἔμμεναι.

Venimus nunc ad illam conlocationis speciem, quae latissime patet apud Pindarum eiusque maxime propria est, qua non modo enuntiata in sequentes strophas, antistrophas, epodos, sed etiam singula vocabula in epodos maxime transire iubet poeta. vide Boeckh. de metr. P. p. 339 s., qui Aeolicis in primis carminibus eorumque similibus, motoriis illis ac turbulentis, hoc genus vindicat, quamquam id minime raro in Doricis, statariis et tranquillissimis, invenitur. nam in Pythio quidem quarto carmine, quod, si quicquam, tranquillissimam Doricorum harmoniam habet, septendeciens in extrema stropha sententia clauditur, bis autem et viciens in sequentem rhythmum transit. principio, ut a singulis vocabulis ordiar, O. I. 79 ss. est

ἐπεὶ τρεῖς τε καὶ δέκ' ἄνδρας ὀλέσαις
μναστῆρας ἀναβάλλεται γάμον
ep. θυγατρός.

O. II 95 ep. Θήρωνος. VI 50 ant. πατρός. VII 70 ep. νᾶσος. IX 49 ep. νεωτέρων. XI 55 ep. χρόνος. P. II 73 str. καλός. IX 51 str. ἐρέω. N. III 80 ep. ὀψέ περ. IV 41 (in carminibus quae epodos non habent nihil numeris addo) χαμαιπετοῖσαν. V 31 ep. εὐνᾶς. 49 ep. ἐπαύρεο. — ex eis autem quae certe Dorica sunt Boeckhii sententia id est O. III. P. I. III. IV. XII. N. I. IX. XI. J. I—V (nam de O. VI—VIII. X. XII. P. IX. N. V. X non liquet. cf. de metr. P. p. 280) haec adferenda sunt O. III 5 ant. ἀγλαόκωμον. P. I 32 s. Ἱέρωνος ὑπὲρ καλλινίκου | ep. ἅρμασιν. IV 293 ep. ἱστίων. N. I 69 ep. ἔνεπεν. XI 44 ep. μοῖρα. J. I 14 ep. παῖδα. V 35 ant. Ἡρακλέης. interdum ad praecedentia plus gravitatis redundat quam ad singula vocabula quae secuntur, velut P. X 108

ἐπεὶ θανητὸν εἶδος
ant. ἔ π λ ε τ ο.
O. IX 18 ἀγαθοὶ δὲ καὶ σοφοὶ κατὰ δαίμον' ἄνδρες
str. ἐ γ έ ν ο ν τ ο.

deinde legimus O. I 99 ant. ἀέθλων γ' ἕνεκεν. — II 15 ep. λοιπῷ γένει. — VIII 23 str. ἔξοχ' ἀνθρώπων. — 59 ep. ἐκ παγκρατίου. — XI 34 ep. Μολίονες ὑπερφίαλοι. — XIII 40 ep. Ἑλλώτια δ' ἑπτάκις. — 86 ep. ἵππον πτερόεντα. — P. II 41 ep. ἐὸν ὄλεθρον ὄγε. — V 21 ep. Ἀπολλώνιον ἄθυρμα. — 79 ep. ἐν Ἄρει. — IX 17 ep. Γαίας θυγάτηρ. — XI 22 ant. νηλὴς γυνά. — N. III 17 ep. παγκρατίου στόλῳ. — VIII 45 ep. οὔ μοι δυνατόν. — X 79 ant. καμάτου μεταλαμβάνειν. rursus ex Doricis carminibus huc pertinent O. III 26 ep. Ἰστρίαν νιν. — P. I 7 ant. ἀρχὸς οἰωνῶν. — IV 254 str. καὶ συνεύνασθεν. — XII 17 υἱὸς Δανάας. — N. I 33 ep. πολυπόνων ἀνδρῶν. — J. III 13 ep. ἱπποδρομίᾳ κρατέων. — 37 str. δαιμόνων βουλαῖς. — 73 ep. υἱὸς Ἀλκμήνας. — IV 28 ant. μυρίον χρόνον. — tum O. I 23 ep. exstat Συρακόσιον ἱπποχάρμαν βασιλέα. — IV 10 ant. χρονιώτατον φάος εὐρυσθενέων ἀρετᾶν. V (de quo vide de metris P. p. 339) 7 ep. ἵπποις ἡμιόνοις τε μοναμπυκίᾳ τε. — 12 ant. — 23 ep. υἱῶν,

Ψαῦμι, παρισταμένων. — VI 57 ep. τοῦτ' ὄνυμ' ἀθάνατον. — XI 49 ant. μετὰ δώδεκ' ἀνάκτων θεῶν. — XIII 16 s.

πολλὰ δ' ἐν καρδίαις ἀνδρῶν ἔβαλον

ep. Ὧραι πολυάνθεμοι ἀρχαῖα σοφίσματα. —

P. II 17 ep. ἱερέα κτίλον Ἀφροδίτας. — 65 ep. — VIII 55 ep. Ἄβαντος εὐρυχόρου ἀγυιάς. — N. V 25 ant. ἁγεῖτο παντοίων νόμων. — VI 30 ant. πρὸς Ἴλου πόλιν. — J. VII 11 ἀτόλματον Ἑλλάδι μόχθον. — 31 ἐπεὶ θεσφάτων ἐπάκουσαν. — in Doricis vero haec sunt P. IV 40 ep. ἑσπέρας ὑγρῷ πελάγει σπομέναν. — 78 ant. ξεῖνος αἴτ' ὦν ἀστός. — J. II 27 ep. γαῖαν ἀνὰ σφετέραν, τὰν δὴ κ. et q. s. — IV 22 τάνδ' ἐς εὔνομον πόλιν. — tum sic transitur, ut primus insequentis strophae versus expleatur. P. VII 13 s.

ἄγοντι δέ με πέντε μὲν Ἰσθμοῖ
νῖκαι, μία δ' ἐκπρεπής
Διὸς Ὀλυμπιάς,
δύο δ' ἀπὸ Κίρρας,

ep. ὦ Μεγάκλεες, ὑμαί τε καὶ προγόνων.

O. II 75 ep. 88 ant. VII 26 ant. 51 ep. VIII (8 ant.) 30 ant. 52 ant. IX 39 ant. 85 str. 105 ep. XIII 78 ant. P. VI 46. VIII (28 ant.) 75 ep. XI 27 ep. N. V. 13 ep. VII 101 ep. J. VI 11 ep. (V 51 str.). in Doricis haec occurrunt O. III 41 ep. P. I 53 ep. III 15 ep. IV 63 ep. 155 ep. 162 str. 201 ep. 231 str. 262 ant. IX 92 ep. N. I 15 ep. J. II 11 ep. 17 str. 22 ant. fr. Scol. II ant. sed O. III 16 str. Friederichs stud. Pind. p. 12 pulcre cum sequentibus conexuit. — illud etiam fit ut extremo antecedentis et primo versu sequentis rhythmi sententia contineatur, ut O. XI 84 s.

χλιδῶσα δὲ μολπὰ πρὸς κάλαμον ἀντιάξει μελέων,

str. τὰ παρ' εὐκλέϊ Δίρκᾳ χρόνῳ μὲν φάνεν.

O. XI 69 s. ant. — Doricorum P. IX 33 s. ant. J. IV 12 s. ep. — in permultis autem eorum quae attuli sive subiectum sive obiectum sive appositum aliquod summa cum elegantia et in fine sententiae et in hoc specioso loco conlocatum videmus.

Jam vero sententiae in sequentem rhythmum traductae

sunt maximeque ita ut minorem ambitum id habeat quod in initio strophae est positum. O. I 67 ss.

πρὸς εὐάνθεμον δ' ὅτε φυάν
λάχναι νιν μέλαν γένειον ἔρεφον,
ἑτοῖμον ἀνεφρόντισεν γάμον

ant. Πισάτα παρὰ πατρὸς εὔδοξον Ἱπποδάμειαν σχεθέμεν. ant. β'. ep. δ' II ep. γ'. VII ep. ε'. X ep. XI ant. β'. XIII ep. ε'. P. II ant. β'. V str. β'. X ep. α'. ant. β'. XI ep. α'. ep. γ'. N. II 21. III ant. γ'. ant. δ'. IV 17. 57. 65. 81. V ant. α'. str. γ'. VI ep. α'. β'. γ'. VII ant. δ'. str. ε'. X ep. ε'. J. VI str. β'. str. γ'. VII 21. cf. O. VII ant. α'. — ὅταν O. II str. β'. — ὁπότε P. VIII str. γ'. J. VI ant. α'. — πρίν O. IX str. γ'. ὄφρα N. III ep. γ'. — εὖτε N. VI ant. γ'. — δὲ vero P. X ant. δ'. XI ant. α'. ant. δ'. N. IV 49. Xant. γ'. — τε P. V ep. δ'. XI str. γ'. δ'. J. VII 51. — in Doricis autem carminibus haec apparent P. IV str. γ'. ant. α'. γ'. η'. ι'. ιγ'. N. I str. γ'. ant. γ'. δ'. IX 31. XI ant. α'. ep. β'. J. I ant. α'. ant. β'. ep. β'. str. γ'. V str. β'. ep. γ'. fr. Scol. II ant. — καί O. III ant. β'. J. III ep. ε'. — ἀνίκα P. IV ant. α'. — saepe autem per pronomen relativum in sequentem stropham transitur, octiens, nisi fallor, in Doricis illis carminibus (bis in epod.), viciens in ceteris (sexiens in epod.). — atqui non semper, ut in plerisque eorum quae modo laudavi videre licet, finitur semper cum magnificentia sententia in initio sequentis rhythmi, sed etiam in fine antecedentis novum enuntiatum incipit, velut O. III 9 s. P. IV 191 ss. J. V 42, non raro ab extremo versu exorsum, ut O. VI 77

εἰ δ' ἐτύμως ὑπὸ Κυλλάνας ὄροις, Ἁγησία, μάτρωες ἄνδρες
ep. ναιετάοντες ἐδώρησαν θεῶν κάρυκα λιταῖς θυσίαις
πολλὰ δὴ πολλαῖσιν Ἑρμᾶν εὐσεβέως, ὃς et q. s.

VI str. ε'. ep. ε'. IX ep. γ'. P. VIII ant. δ'. N. VII ant. γ'. IX 51. J. VI ep. β'. — P. IV str. θ'. str. ι'. — aut ab extremis antecedentis strophae vocabulis (non ab uno vocabulo)

orditur enuntiatio, ut in his Dorici. P. IV 138 Παῖ Ποσειδᾶνος Πετραίου. str. ἐντὶ μὲν θνατῶν φρένες ὠκύτεραι
κέρδος αἰνῆσαι πρὸ δίκας δόλιον et q. s.

P. I ep ε'. N. XI ant. γ'. J. II ant. γ'. IV ant. γ'. ep. β'. — deinde O. IX ep. δ'. P. V ant. δ'. X ep. γ'. N. II 10 ss. VI ant. β'. VII ep. γ'. J. VI ep. γ'.

Haec dixi longius quam instituta ratio postulabat: sed frequentiam ostendere volui harum transgressionum, quae adeo Pindaro probatae sunt (cf. p. 37), ut in parte multo plus tertia exemplorum enuntiationes in sequentem stropham traduxerit. itaque, si exceperis O. XIV, duarum stropharum carmen, et O. XII, quod stropham, ant., epod. habet, in unoquoque carmine hi transitus reperiuntur, in nonnullis vero continenter fere apparent, velut sexiens deinceps in Dorico J. I: atque in P. XI noviens transitur, bis non: N. IV octiens, ter non: J. IV et VI sexiens, bis non. mitto alia. quanto opere autem hoc genus non abhorruerit a statariis et sedatis carminibus, ex exemplis quae ex undecim illis certe Doricis elegi satis apparere existimo.

Relicuum est ut paucis adumbrem quantum poetae artificium in eo cernatur quod complura vocabula quae sensu coniuncta sunt (nomina et apposita dico praecipue) insignibus versuum sedibus ornavit et auxit. per autem pauca genera ex tanta frequentia et varietate leviter attingere satis habeo. primum in initio et exitu versus notiones re coniunctae reperiuntur. O. III 10

θεόμοροι νίσοντ' ἐπ' ἀνθρώπους ἀοιδαί.

P. V 10 εὐδίαν ὃς μετὰ χειμέριον ὄμβρον τεὰν καταιθύσσει
μάκαιραν ἑστίαν.

v. 55. O. IX 97. VIII 53. cf. P. IV 139 s. idem in duobus versibus accidit. J. II 15

Δωρίων αὐτῷ στεφάνωμα κόμᾳ
πέμπεν ἀναδεῖσθαι σελίνων.

VI. 44 ὅ τοι πτερόεις ἔρριψε Πάγασος
δεσπόταν ἐθέλοντ' ἐς οὐρανοῦ σταθμούς
ἐλθεῖν μεθ' ὁμάγυριν Βελλεροφόνταν
Ζηνός.

P. XII 7 s. O. X extr. N. VIII 9 et q. s. — tum hanc speciem eius quod enjambement dicitur in primis adamavit poeta. O. II 55
ἀστὴρ ἀρίζηλος, ἐτυμώτατον
ἀνδρὶ φέγγος.
v. 53 ὁ μὰν πλοῦτος ἀρεταῖς δεδαιδαλμένος φέρει τῶν τε καὶ τῶν
καιρόν.
J. II 28 — ἵν' ἀθανάτοις Αἰνησιδάμου
παῖδες ἐν τιμαῖς ἔμιχθεν.
O. I 12 θεμιστεῖον ὃς ἀμφέπει σκᾶπτον ἐν πολυμήλῳ
Σικελίᾳ, δρέπων et q. s.
XIII 35 πατρὸς δὲ Θεσσαλοῖ' ἐπ' Ἀλφεοῦ
ῥεέθροισιν αἴγλα ποδῶν ἀνάκειται.
vel hoc pacto J. IV 19 τὸ δ' ἐμόν
οὐκ ἄτερ Αἰακιδᾶν κέαρ ὕμνων γεύεται.
O. VII 13 s. — O. I 93 τὸ δὲ κλέος
τηλόθεν δέδορκε τᾶν Ὀλυμπιάδων ἐν δρόμοις
Πέλοπος.
N. X 22 s. — VI 35 s. — similiter in tribus versibus
O. XII 13 υἱὲ Φιλάνορος, ἤτοι καὶ τεά κεν,
ἐνδομάχας ἅτ' ἀλέκτωρ, συγγόνῳ παρ' ἑστίᾳ
ἀκλεὴς τιμὰ κατεφυλλορόησε ποδῶν.
J. VII 65—67. cf. O. VII 15 – 17. — cf. P. VI 37—39 (p. 41). tum in exitu duorum versuum hae notiones positae sunt. O. II 59 δικάζει τις ἐχθρᾷ
λόγον φράσαις ἀνάγκᾳ.
IX 19 s. XIII 41 s. P. IV 182 s. 260 s. — J. II 39
οὐδέ ποτε ξενίαν
οὖρος ἐμπνεύσαις ὑπέστειλ' ἱστίον ἀμφὶ τράπεζαν·
vel hoc modo

O. XIV extr. ὅτι οἱ νέαν
κόλποις παρ' εὐδόξου Πίσας
ἐστεφάνωσε κυδίμων ἀέθλων πτεροῖσι χαίταν.

P. IX 26—28. fr. Prosod. I ant. 3—5. — P. IV 106—108. — O. XIII 87 — 89. — II 15

τῶν δὲ πεπραγμένων
ἐν δίκᾳ τε καὶ παρὰ δίκαν ἀποίητον οὐδ' ἄν
χρόνος ὁ πάντων πατὴρ δύναιτο θέμεν ἔργων τέλος·

tum in initio versuum quae sensu coniuncta sunt apparent. O. VI in.

χρυσέας ὑποστάσαντες εὐτειχεῖ προθύρῳ θαλάμου
κίονας et q. s.

VIII 62s. IX 106s. XI in. XII 7s. N. VI 25s. — O. IX 69
υἱὸν δ' Ἄκτορος ἐξόχως τίμασεν ἐποίκων
Αἰγίνας τε Μενοίτιον.

v. 13 ἀνδρὸς ἀμφὶ παλαίσμασιν φόρμιγγ' ἐλελίζων
κλεινᾶς ἐξ Ὀπόεντος.

deinde P. VI 5

Πυθιόνικος ἔνθ' ὀλβίοισιν Ἐμμενίδαις
ποταμίᾳ τ' Ἀκράγαντι καὶ μὰν Ξενοκράτει
ἑτοῖμος ὕμνων
θησαυρὸς ἐν πολυχρύσῳ
Ἀπολλωνίᾳ τετείχισται νάπᾳ,

ubi speciose scilicet plura huius conlocationis genera coniuncta sunt (cf. J. III 61—63. P. IX 1—4). P. IV 213

πότνια δ' ὀξυτάτων βελέων
ποικίλαν ἴυγγα τετράκναμον Οὐλυμπόθεν
ἐν ἀλύτῳ ζεύξαισα κύκλῳ
ant. μαινάδ' ὄρνιν Κυπρογένεια φέρεν
πρῶτον ἀνθρώποισιν.

praecipue in initio versuum verba ponuntur, quando poeta repetitione utitur quae ἀναφορὰ vocatur. J. IV 52

Ζεὺς τά τε καὶ τὰ νέμει
Ζεὺς ὁ πάντων κύριος.

O. II 61 s. ἴσαις. — XI 10 s. ὄπα. — P. IV 70 s. τίς. — N. I 62 s. ὅσσους μέν (δέ). — X 27 s. τρὶς μέν (δέ). — 87 s. ἥμισυ μέν (δέ). — XI 3 s. εὖ μέν (δέ). — 6 s. πολλὰ μέν (δέ). — deinde J. I 19 s. καί. — P. XI extr. τὸ μέν (δέ). — N. VIII 11 s. οἵ τε. — ἤ J. VI 8—10. fr. Hymn. I saepius. tum vero particulae negativae sic repitate conlocantur. P. III 16

οὐκ ἔμειν' ἐλθεῖν τράπεζαν νυμφίαν
οὐδὲ παμφώνων ἰαχὰν ὑμεναίων.

P. IV 147 s. 285 s. III 87 s. J. II 30 ss. — J. II 43 ss. μήτε — μηδέ. VII 6 s. μήτε. quod autem Carolus Lachmann in comm. ad Propert. p. 111—114 ait variatione Romanos saepissime uti in repetitione, ne idem vocabulum eodem accentu eademque syllabarum quantitate recurrat, hoc pacto

cóntendát mecum ingenio, conténdăt et arte:

etiam apud Pindarum tale aliqnid in his versibus deprehenditur, quamquam multo plura in manibus mihi repetitionum exempla sunt, in quibus eadem sublatio et syllabarum quantitas servata est. O. XI 27

πέφνε Κτέατον ἀμύμονα ⏑ –́ –́ ⏑ ⏑ –⏑ ⏓
πέφνε δ' Εὔρυτον, ὡς et q. s. ⏑ ⏑ –́ ⏑ ⏑ –.

P. II 49

Θεὸς ἅπαν ἐπὶ ἐλπίδεσσι τέκμαρ ἀνύεται ⏑ ⏖́ ⏑ ⏑
Θεός, ὃ καὶ πτερόεντ' αἰετὸν κίχε et q. s. ⏖́ ⏑ –

N. VI 10 s. τόκα μέν (δέ) — VIII 11 s. οἵ τε. — fr. Hymn. I ἤ. — deinde fr. Thren. VIII 2

εἶσιν ὑπὸ χθόνα· οἶδεν μὲν βιότου τελευτάν,
οἶδεν δὲ διόσδοτον ἀρχάν.

O. IX 31 ἀνίκ' ἀμφὶ Πύλον σταθεὶς ἤρειδε Ποσειδᾶν
ἤρειδεν τέ νιν ἀργυρέῳ τόξῳ πολεμίζων.

J. IV 39 λέγε, τίνες Κύκνον, τίνες Ἕκτορα πέφνον.
fr. Isth. IV κλεινὸς Αἰακοῦ λόγος, κλεινὰ δὲ καὶ ναυσικλυτός et q. s.

N. VI in. ἐν. — P. I 94. N. X 47, al. καί. — fr. Dithyr. XV ὁ ζαμένης δ', ὁ χοροιτύπος et q. s. — tum P. IV 122 χερὶ χειρὸς ἑλών. fr. Paean. X 2 ἀνὴρ ὑπὲρ ἀνδρὸς ἰσχύει, item N. VII 86. — N. VIII 39 αἰνέων αἰνητά. — O. VII 23 ὅτι γὰρ πολὺ καὶ πολλᾷ ῥέπει. N. VIII 20 πολλὰ γὰρ πολλᾷ λέλεκται. 8. O. VI 79. — N. IV 91 ἄλλοισι δ' ἅλικες ἄλλοι. J. III 18. P. II 13. VIII 77. O. VII 82.

Sed redeat unde deflexit oratio: nempe ex paucis quae supra dedi exemplis emergit, opinor, quanto opere Pindarus sententiarum lumina insigni in versibus conlocatione inlustraverit. neque versuum membra, graece κῶλα, caesurae, diaereses magno, sed maximo ad inluminanda vocabula momento sunt. hinc ortas esse crediderim concinnas verborum transiectiones vocabulorumque ab epithetis seiunctiones, denique eam rationem, quae latissime pateat apud Pindarum, qua voces, sententia coniunctae, conlocatione quasi decussentur et divaricentur hoc modo

μνᾶμα τῶν Οὐλυμπίᾳ κάλλιστον ἀέθλων. —
ὕπατον εὐρυτίμου ποτὶ δῶμα Διὸς μεταβᾶσαι. —
τίς δὲ κίνδυνος κρατεροῖς ἀδάμαντος δῆσεν ἅλοις;

deinde (P. IV 181 ss.)

καὶ γὰρ ἑκὼν θυμῷ γελανεῖ θᾶσσον ἔντυνεν βασιλεὺς ἀνέμων
Ζήταν Κάλαΐν τε πατὴρ Βορέας ἄνδρας πτεροῖσιν
νῶτα πεφρίκοντας ἄμφω πορφυρέοις.

atque illud audacius (N. VI 35 ss.)

καὶ γὰρ ἐν ἀγαθέᾳ
χεῖρας ἱμάντι δεθεὶς Πυθῶνι κράτησεν ἀπὸ ταύτας αἷμα πάτρας
χρυσαλακάτου ποτὲ Καλλίας ἁδὼν
ep. ἔρνεσι Λατοῦς παρὰ Κασταλίᾳ τε χαρίτων
ἑσπέριος ὁμάδῳ φλέγεν.

nolo autem cumulare exempla quae sescenta sunt (vide p. 49.) fuit haec nimirum eximia antiquarum linguarum praestantia —

quam Klopstock olim noster vituperandam putabat carmine de corona scripto (ed. Lips. vol. IV p. 268 s. adnot. p. 419 s.) — quod conlocatio verborum minime, ut in recentibus linguis, apta erat e grammatica ratione quodque ob plenas et canoras vocum terminationes seiuncta quoque et remota facilius intellegentia coniungebantur. hac autem libertate, ut quisque optimus poeta fuit, ita sapientissime utebatur et artificiosissime. sed redeo ad caesuras et diaereses. Guilelmus enim Wackernagel prooemio eius libri, quem de Theotisco hexametro et pentametro ante Klopstockium usurpato conscripsit Berolini a. 1831, per mihi bene videtur explanare, quantum ad conformandos cum hexametros tum vel maxime pentametros apud Romanos valuerit ratio membrorum orationis per hemistichia aequaliter distribuendorum — quem parallelismum syntacticum nominat — ut poetae in verborum conlocatione certas quasdam quasi formulas sequerentur, velut hanc saepissime

nulla mihi tristi *praemia* sint Venere.

at eiusmodi σχήματα, quorum ego pulcritudinem minime detractam volo, in Graecorum distichis illius certe aetatis non de industria frequentata invenias et quia omnis decussandae orationis ratio, vel dicam cum Nägelsbachio anaphorica conlocatio, sublimioris apud eos poeseos lyricae propria erat, et quia disticha eorum non, ut Romanorum plerumque, integra sententia claudi solebant, denique — id quod ad universam Pindari verborum conlocationem pertinet — quia Graecorum animi omnino erant ab eis alieni quae geometricam aliquam commoditatem prae se ferebant[4]). apud Pindarum vero, cum tam

4) Manabat autem hoc et fundebatur per omnia quotquot Graecia illa, dum vigebat, tulit et excoluit, ut, quoniam rerum naturam penitus amplectebantur homines, mathematica, ut ita dicam, concinnitas membrorum, quoad eius fieri poterat, non sine magno studio vitaretur. an videri quicquam potest excultum esse aptius ad geometricas rationes et descriptius quam splendidissimae illae deorum aedes Doricae atque Jonicae? in quibus, ut de incommensurabili — ut mathematici locuntur — ratione longitudinis et latitudinis nihil dicam, neque columnae crassitudine neque intercolumnia paria sunt, ad perpendiculum autem

varios versus habeat et ne in eisdem quidem versibus easdem diaereses et caesuras, minime eiusmodi σχήματα constitui possunt: quare illud quod supra significavi posuisse satis habeo solere eum appositum a nomine suo similiterque pendens vocabulum ab eo de quo pendeat seiungere et utrumque insignibus versuum sedibus inluminare: cur adiectiva autem plerumque praecedant facile ad explicandum est. sed persequi exempla nimis longum videtur. cf. p. 24 ss.

Extremum est ut ad conlocationem quoque verborum magni interesse dicam quo numero et melodia carmen scriptum sit. 'magna enim, ut ait Boeckh de metris P. p. 295, magna elocutionis diversitas partim ex numeri et melodiae indole varia gignebatur, quae in Doricis animo tranquillo et sedato esse poetam iubebat vel invitum, in Aeolicis autem magno ferebat impetu nec quiescere unquam patiebatur: partim ex maiore labore, quo in componendis carminibus Aeolicis tam artificioso metro decurrentibus exercebatur lyricus. postremo Lydia, prout aut Doricis aut Aeolicis propriora sunt, aut illorum aut horum secuntur elocutionem, variatam autem eatenus, quatenus numeri variati sunt.' sed nolo hoc loco — quoniam proximis locis saepius ad eiusmodi versus redeundum erit — exempla ex Aeolicis petita adferre, in quibus difficilius verba conlocata sunt, ut in O. II 76 ὅν πατὴρ ἔχει [Κρόνος] ἑτοῖμον αὐτῷ πάρεδρον, πόσις ὁ πάντων Ῥέας ὑπέρτατον ἐχοίσας θρόνον.

---

ne parietes quidem exacti sunt, triglyphi vero Dorici minime columnis suis respondent, denique geometricae lineae adeo sunt declinatae, ut columnae non solum adiectionem (ἔντασιν), sed etiam epistylia et stereobatae curvaturas habeant. hoc enim extremum, licet id de industria factum esse praefracte et cum acerbitate quadam negetur a Böttichero, qui omnia revocet ad suam scilicet opinionem de Graecarum aedium nescio qua abstracta symmetria, nihilo minus certum est. vide Ziller. in actis architect. Berolin. ab Erbkamo edit. a. 1865 p. 35—53. quid autem pulcritudinis ex his rebus redundarit, docti existimatores praeclare exponunt. — quae cum ita sint, equidem mirari satis non queo, qui potuerint homines non στιχομυθίαν solum consectati sed omnino responsorum aequalitatem, qui potuerint et numerare studiose versus et ad hanc normam divina tragicorum carmina insulsa quadam petulantia vellicare.

Satis multa mihi verba fecisse videor de rebus euphonicis ac metricis, qualem vim ad traicienda vocabula apud Pindarum habuerint: quae autem tertio capite exposui de generibus quibusdam transiectionum, quibus maxime Pindari oratio conspicua est, itemque quae quarto capite dixi de vocativi, articuli, pronominum, coniunctionum, adverbiorum, negationum, praepositionum conlocatione, ea nunc, ne amplior hic libellus fieret, non typis describenda curavi.

AUCTORIS VITA.

Franciscus Fridericus Paulus Harre a. d. XIV Kal. Dec. a. MDCCCXLV Spandoviae natus sum patre Francisco Theodoro Alberto, matre Carolina Buge, quos adhuc esse superstites gaudeo. initiis autem et fundamentis literarum imbutus sum in patriae urbis schola, quae cum iam exeunte medio aevo et appellata et habita esset magna, ex pristino illo flore nihil eo tempore nisi nomen retinebat. tum vero maxime Gädkii opera et consilio factum est ut progymnasium institueretur: quo in augendo Beschmann et Hagemann insigni studio elaboraverunt, ut tandem ex eo gymnasium evaderet, quod Pfautschii auspiciis nunc laetius efflorescere coepit. atque ego cum in eo numero fuissem qui primi in hac schola maturitatis, ut aiunt, testimonium vere a. h. s. LXIV adepti sunt: adii Ruperto-Carolinam Heidelbergensem, ubi in civium academicorum numerum receptus sum a Ludovico Häusser, quem inmatura morte et literis et auditoribus hoc vere ereptum dolemus. et postquam per aestatem et regionis amoenitate delectatus sum et Wattenbachium audivi atque Arminium Köchly, qui me magis magisque ad antiquarum studia literarum excitabat: itinere per Helvetiam, Bavariam, Tyrolem facto Berolinum me contuli, ubi per triennium scholis interfui virorum doctissimorum Boeckh, Droysen, Friederichs, Geppert, Haupt, Hübner, Kiepert, Kirchhoff, Mommsen, Müllenhoff, Steinthal, Trendelenburg, theologorum autem Dorner, Messner, Strauss. quibus viris clarissimis, de me optime meritis, gratias ago quantas animus meus capere potest maximas.

SENTENTIAE CONTROVERSAE.

I In explanando quem veteres trochaeum semantum, quem orthium intellexerint, recentiores de re metrica scriptores (Rossbach rhythm. p. 96 ss. Westphal fr. rhythm. p. 145) temere discedere puto a Boeckhio (de metr. Pind. p. 23), qui illos pedes hoc schemate descripserit: troch. semant. ″ 8 ′4 , orth. ′4 ″ 8 . non enim ex musicorum fragmentis (vid. Aristid. Quint. p. 37. 38. 98 ed. Meib. Marc. Capell. p. 195. 196. cf. Aristoxen. p. 290) emergit falsam esse Boeckhii sententiam *semper*que, ut Rossbachio et Westphalio videtur, e tribus syllabis tetrasemis hos pedes constitisse.

II Tychonem Mommsen nego laudandum esse quod in sua Pindari carminum editione digamma scribendum curaverit.

III Minime aio probandam esse Bötticheri existimationem de Graecae architecturae origine et flore.

IV Summa admiratione dignum esse Platonem quod Homerum tragicosque poetas in perfectam, quam finxit, civitatem recipere noluerit.

V Praeclare a Lachmanno Horatii versus (carm. II 13, 14 ss.) emendatos esse

navita Bosporum
Thynus perhorrescit neque ultra
caeca timet*ve* aliunde fata.

VI Errare eos qui *ei* literas ab Ulfila ad signandam diphthongum adhibitas esse existiment.